

Лариса Савчук

ГРАЄМОСЬ І НАВЧАЄМОСЬ

Дидактичний матеріал до зошита
“Навчаємося граючись”

Савчук Л. В.

Граємось і навчаємось : дидактичний матеріал до зошита
“Навчаємось граючись” / Л. В. Савчук. — Тернопіль : Мандрі-
вець, 2018. — 152 с.

ISBN 978-966-944-...-...

УДК ...

ПЕРЕДМОВА		7
<i>Міні-кейс 1.</i>	Звук [а], буква А, а. Число і цифра 1	8
<i>Міні-кейс 2.</i>	Звук [о], буква О, о. Число і цифра 2	10
<i>Міні-кейс 3.</i>	Звук [у], буква У, у. Число і цифра 3	13
<i>Міні-кейс 4.</i>	Звук [е], буква Е, е. Число і цифра 4	16
<i>Міні-кейс 5.</i>	Звук [и], буква И, и. Число і цифра 5	19
<i>Міні-кейс 6.</i>	Звук [і], буква І, і. Число і цифра 6	22
<i>Міні-кейс 7.</i>	Літера Я, я для позначення звуку [а] і м'якості попереднього приголосного та позначення двох звуків [йа]. Число і цифра 7	25
<i>Міні-кейс 8.</i>	Літера Ю, ю для позначення звуку [у] і м'якості попереднього приголосного та позначення двох звуків [йу]. Число і цифра 8	28
<i>Міні-кейс 9.</i>	Літера Є, є для позначення звуку [е] і м'якості попереднього приголосного та позначення двох звуків [йе]. Число і цифра 9	30
<i>Міні-кейс 10.</i>	Літера Ї, ї для позначення звукосполучення [йї]. Число 10	33
<i>Міні-кейс 11.</i>	Звук [м], [м'], буква М, м. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця додавання числа числа 1	35

<i>Міні-кейс 12.</i>	Звук [н], [н'], буква Н, н. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця віднімання числа числа 1 (с. 16)	39	<i>Міні-кейс 21.</i>	Звук [з], [з'], буква З, з. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця додавання числа числа 6 (с. 26)	84
<i>Міні-кейс 13.</i>	Звук [в], [в'] буква В, в. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця додавання числа 2 (с. 18)	44	<i>Міні-кейс 22.</i>	Буква ь (“знак м'якшення”). Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця віднімання числа числа 6 (с. 27)	89
<i>Міні-кейс 14.</i>	Звук [л], [л'], буква Л, л. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця віднімання числа 2 (с. 19)	49	<i>Міні-кейс 23.</i>	Звук [б], буква Б, б. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця додавання числа 7 (с. 28)	93
<i>Міні-кейс 15.</i>	Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця додавання числа числа 3 (с. 19)	54	<i>Міні-кейс 24.</i>	Звук [г], буква Г, г. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця віднімання числа 7 (с. 29)	98
<i>Міні-кейс 16.</i>	Звук [к], буква К, к. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця віднімання числа 3 (с. 20)	59	<i>Міні-кейс 25.</i>	Звук [ґ], буква Ґ, ґ. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиці додавання і віднімання числа 8 (с. 30)	103
<i>Міні-кейс 17.</i>	Звук [п], [п'], буква П, п. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця додавання числа 4 (с. 22)	64	<i>Міні-кейс 26.</i>	Звук [й], буква Й, й. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиці додавання і віднімання числа 9 (с. 31)	108
<i>Міні-кейс 18.</i>	Звук [р], [р'], буква Р, р. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця віднімання числа 4 (с. 23)	68	<i>Міні-кейс 27.</i>	Звук [ч], буква Ч, ч. Додавання і віднімання в межах 10. Закріплення знань (с. 32)	112
<i>Міні-кейс 19.</i>	Звук [т], [т'], буква Т, т. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця додавання числа 5 (с. 24)	74	<i>Міні-кейс 28.</i>	Звук [х], буква Х, х. Додавання і віднімання в межах 10. Закріплення знань (с. 33)	118
<i>Міні-кейс 20.</i>	Звук [д], [д'], буква Д, д. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця віднімання числа 5 (с. 25)	79	<i>Міні-кейс 29.</i>	Звук [ж], буква Ж, ж. Додавання і віднімання в межах 10. Закріплення знань (с. 34)	123

ПЕРЕДМОВА

Міні-кейс 30.	Звук [ш], буква Ш, ш. Додавання і віднімання в межах 10. Закріплення знань (с. 35)	128
Міні-кейс 31.	Звук [ц], [ц'] буква Ц, ц. Додавання і віднімання в межах 10. Закріплення знань (с. 36)	134
Міні-кейс 32.	Буква Щ, щ, позначення нею звукосполучення [шч]. Додавання і віднімання в межах 10. Закріплення знань (с. 36)	139
Міні-кейс 33.	Звук [ф], буква Ф, ф. Додавання і віднімання в межах 10. Закріплення знань (с. 38)	143
ДЖЕРЕЛА		149
ВИКОРИСТАНІ ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА		149

Дбаючи про високий рівень знань своїх учнів, кожен учитель намагається використовувати такі форми і методи навчання, які викликали б у дітей цікавість до навчального матеріалу, бажання вчитися, домагатися успіху в опануванні основ наук.

Урок у сучасних умовах повинен мати творчий характер. Треба запозичувати все найкраще з досвіду вчителів, самому шукати можливі, ефективніші підходи пояснення нового матеріалу та повторення вивченого.

Традиційної методики проведення інтегрованих уроків ще нема. Однак учитель завжди усвідомлює головне дидактичне завдання уроку: чи то повторення навчального матеріалу, його закріплення, чи то набуття нових умінь і навичок, засвоєння нових понять, закономірностей, або ж прагне до реалізації кількох дидактичних завдань, що наявне в комбінованому уроці. Інтегровані уроки різноманітніші, пов'язані з численими асоціаціями, наповнені різними емоціями, що надзвичайно важливо в роботі зі школярами.

Отже, інтегровані уроки в початковій школі дають можливість підводити учнів до усвідомленої та емоційно пережитої потреби міркувати і висловлювати свої думки на запропоновану тему. При цьому діти мають змогу застосовувати арсенал своїх знань, життєвий досвід, зробити власні, нехай незначні, але дуже потрібні кожній дитині умовиводи і пошукові відкриття.

Завдання у посібнику дібрані, щоб допомогти вчителю під час підготовки до уроку і викликати у дітей інтерес до навчання, краще і швидше засвоїти навчальний матеріал, розвивати пам'ять, увагу, логічне мислення, фонематичний слух, мовлення, кмітливість.

Звук [а], буква А, а. Число і цифра 1

1. Гра “Впиймай звук”

Учитель читає вірш із посібника, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [а].

Голосиста буква “а” Аня книжечку читає,
алфавіт нам відкрива. букву “а” в словах шукає.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

2. Гра “Скільки слів у реченні?”

Учитель читає дві перші строфи з вірша, а діти лічать кількість слів (можна оплесками).

3. Гра “Слово називай – кількість звуків визначай”

Учитель або учень називає будь-яке слово зі звуком [а], решта учнів лічать звуки у цьому слові.

4. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою А. Учитель називає приголосний звук, а учень, якому кидають м’ячик, створює і називає склад із голосним звуком [а].

5. Гра “Добери слово”

За завданням учителя діти добирають слова з літерою А:

- на початку слова (акула, Аня, апельсин, ананас, авокадо тощо);
- усередині слова (мак, літак, рибалка, собака, трава тощо);
- у кінці слова (мама, весна, зима, школа, Ліза тощо).

Можна конкретизувати завдання: вказати, по скільки слів кожного виду мають дібрати діти.

6. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери А, а. Полічити, скільки їх.

7. Скоромовки

- Ананаси Аня їла, ○ Акула акуленя
апельсини не любила. абетку вчить щодня.

8. Відгадати загадки. Зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок.

Зуби в пащі в три ряди.
Ой щоб не було біди!
Цей хижак тим знаменитий,
що морським зовуть бандитом!
(Акула)

Від села і до села,
де дорога пролягла,
перевозить дім людей:
6 дорослих, 5 дітей.
(Автобус)

Допоможе завжди вам,
і птахам, і дітлахам.
Під восьмим деревом сидить,
добрий лікар... (Айболить).

– Знайти між словами-відгадками зайве слово. Пояснити, чому воно зайве. (Зайве слово “автобус”, тому що це предмет, створений руками людей.)

9. Гра “Розглянь і відшукай”

- Відшукати, яка геометрична фігура “заховалась” у друкованій літері А.
- З яких геометричних фігур складається “будиночок” літер?
- Повторити правила про геометричні фігури.

10. Гра “Озирнись і відшукай”

Поглянути навколо себе і відшукати предмети, схожі на цифру 1 і на літеру А, а.

11. Робота за малюнком (с. 3)

- Повторити просторові відношення (біля, під, на, над, за).
- Повторити лічбу.

- Провести підготовку руки до письма, об'єднавши з лічбою (розфарбувати 10 сунічок тощо).
- Запропонувати дітям розфарбувати малюнок за власним задумом.
- Скласти розповідь за малюнком, дібрати заголовок.

12. Гра “Веселка”

– Ознайомити учнів із кольорами веселки:

1 – Чапля;	5 – Буде;
2 – Осінь;	6 – Сани;
3 – Жде;	7 – Фарбувати.
4 – Завзято;	

– Розфарбувати цифру 1 і пазли з цією цифрою на зображених літерах А, а відповідним кольором (червоним).

– Назвати всі цифри, що написані на літерах.

– Розфарбувати пазли літер відповідно до нумерації кольорів.

●●●●● Міні-кейс 2 ●●●●●

Звук [о], буква О, о. Число і цифра 2

1. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: сон, коло, око, лоза, вода, яблуко, народ, коза, молоко, Оля.

2. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [о].

На городі огірочки	Оля мамі помагала,
зеленіли під листочком.	огірочки вибирала.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

3. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою О.

Учитель називає приголосний звук, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із голосним звуком [о].

4. Гра “Добери слово”

- Дібрати по 5* слів¹ зі звуком [о], що є назвами рослин (огірки, помідори, горох, морква, картопля тощо).
- Дібрати по 5* слів зі звуком [о], що є іменами людей (Оля, Роза, Оксана, Олег, Олександр тощо).

Повторити правило написання власних іменників.

5. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [о] [с] [а] – оса;

[в] [о] [д] [а] – вода.

Діти лічать звуки у словах.

6. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: літо – [л'] [і] [т] [о];

орел – [о] [р] [е] [л];

вода – [в] [о] [д] [а].

Діти лічать звуки.

7. Скоромовка

- Скоро, скоро мовить Ганка скоромовки-спотиканки, слово в слово, слова ловко, скоро мовить скоромовки.

¹ Зірочка (*) означає, що кількість слів визначає вчитель.

8. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок.

Тварина рогата і рогів багато.
(Олень)

Дуже товсті ноги маю,
ледве їх переставляю.
Сам високий я на зріст,
замість рота в мене хвіст.

(Слон)

Довгий, зелений, добрий, солоний.
Добрий і сирий. Хто він такий?

(Огірок)

– Порівняти, в якому слові найбільше звуків. На скільки?

9. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери
О, о.

Полічити кількість вставлених букв. У якій стрічці їх найбільше?

10. Робота за малюнком

- Полічити огірочки.
- Розфарбувати найменшого огірочка.
- Розфарбувати найдовшого огірочка.
- Скласти казку за малюнком “Дружна сімейка”.

11. Гра “Веселка”

- Повторити кольори веселки.
- Розфарбувати пазли з цифрами 1 і 2 на зображених буквах О, о.
- Повторити нумерацію чисел.
- Розфарбувати цифру 2 відповідним кольором (оранжевим).

12. Гра “Склад числа”

Двом учням дати по м’ячику: першому – синій м’яч;
другому – червоний.

Полічити м’ячі. Поміняти дітей місцями і знову полічити м’ячі.

$$2 = 1 + 1$$

Розфарбувати м’ячики.

••••• Міні-кейс 3 •••••

Звук [у], буква У, у. Число і цифра 3

1. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: учень, кут, удар, кавун, дуб, ручка, яблуко, удав.

2. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [у].

У зеленому гайку
жила зозулька на дубку.
Щодня лунало у гайку
її дзвінке: “Ку-ку! Ку-ку!”

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

3. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою У. Вчитель називає приголосний звук, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із голосним звуком [у].

4. Гра “Добери слово”

- Дібрати 5* слів зі звуком [у], що відповідають на питання *хто?* (удав, зозуля, Улянка, павук, жук, крук, дідусь, бабуся, мурашка, щука тощо).

- Дібрати 5* слів зі звуком [у], що відповідають на питання *що?* (урок, рука, ручка, яблуко, Україна, туман, дуб тощо.)

Повторити, які слова відповідають на питання хто? що?

5. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [в] [у] [ж] – вуж;

[у] [р] [о] [к] – урок;

[г] [о] [л] [у] [б] – голуб.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

6. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: бук – [б] [у] [к];

узвар – [у] [з] [в] [а] [р];

футбол – [ф] [у] [т] [б] [о] [л].

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

7. Скоромовка

- Курочко-куріпка,
не клюй проса, крупки.
Туркала куріпка
та й клювала крупку.

8. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Кавунчики дрібненькі,
смугасті та кисленькі,
у колючки вбралися
і кущиком назвалися.

(Агрис)

Мов маленький м’ячик,
висить, а не скаче,

рум’яне, гладеньке,
на смак солоденьке.

(Яблуко)

Де у полі квітне гречка,
стоїть хатка невеличка.
Ти зустрінеш там родину,
що працює без упину.

(Вулик)

По траві повзла змія.
Налякався добре я.
Від гадюки біг чимдуж,
а то виявився... (вуж).

– У яких словах-відгадках однакова кількість звуків? Скільки?

9. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери У, у.

Полічити кількість вписаних букв. У якому рядку їх найбільше?

10. Робота з малюнком

- Полічити кількість листочків на гілочці.
- Розфарбувати зозульку (продемонструвати дітям фото або малюнок зозулі).
- Скласти опис за малюнком “Зозулька”.

11. Гра “Веселка”

- Повторити кольори веселки.
- Розфарбувати пазли цифрою 3 на зображених буквах У, у.
- Повторити нумерацію чисел.
- Розфарбувати пазли з іншими цифрами на зображених літерах У, у відповідно до кольорів.
- Розфарбувати цифру 3 відповідним кольором (жовтим).

12. Гра “Склад числа”

Ознайомити учнів зі складом числа 3, скориставшись трьома квітками з різноколірними пелюстками. На пер-

шій квітці – 3 сині пелюстки; на другій – 1 синя пелюстка і 2 червоні; на третій – 2 сині пелюстки й 1 червона.

Розфарбувати у зошиті пелюстки квітів відповідним кольором.

••••• Міні-кейс 4 •••••

Звук [е], буква Е, е. Число і цифра 4

1. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: метро, лелека, крем, елеватор, екран, театр, вечір, поет тощо.

2. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [е].

Емма, Еля й Едуард
пішли разом на парад.
Весело всі крокували,
в небо кульки відпускали.

- Скільки дітей пішло разом на парад?
- Скільки дівчаток? хлопчиків? Як їх звати?
- Назвати слово, в якому два звуки [е].

3. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою Е. Учитель називає приголосний звук, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із голосним звуком [е].

4. Гра “Добери слово”

- Дібрати 5* слів зі звуком [е], що є назвами предметів (зернятко, портфель, пенал, метр, земля, дерево, календар тощо).

- Дібрати 5* слів зі звуком [е], що є назвами дій (вечеряти, нести, везти, спостерігати, передавати, перевозити, летіти тощо).

Повторити, які слова є назвами предметів, а які – назвами дій.

5. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [м] [е] [д] – мед;

[н] [е] [б] [о] – небо;

[м] [е] [т] [р] [о] – метро.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах. Педагог пояснює значення незрозумілих слів.

6. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: день – [д] [е] [н'];

поле – [п] [о] [л], [е];

телевізор – [т] [е] [л] [е] [в'] [і] [з] [о] [р].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

7. Скоромовка

- Небом зоряну карету
мчать не коні, а ракети.
У кареті на кларнеті
грає місяць у кашкеті.

8. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Дерев’яний та довгенький,
маю носик я гостренький.
На білому слід лишаю,
усіх діток потішаю.

(Олівець)

Ухопився за дріт,
покотився у світ,

Потяг близняток
цілий десяток.

(Електровоз)

Коли хочеш ти читати,
то повинен мене знати,
а коли мене не знаєш,
то нічого не вчитаєш.

(Абетка)

Хто крилатий, гарний, гожий,
на красиву квітку схожий,
має довгий хоботок,
п'є нектар ним із квіток?

(Метелик)

Довгі ноги, довгий ніс,
по болоті ходить скрізь.

(Лелека)

– У яких словах-відгадках по два звуки [е]? Назвіть ці слова.

9. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *Е, е*.

Полічити кількість вписаних букв. У якій стрічці їх найбільше?

Скільки дітей пішло на парад? Як їх звати?

Повторити правило написання власних іменників.

10. Робота за малюнком

- Скласти розповідь за малюнком “Веселі друзі”*.
- Розфарбувати малюнок за власним задумом.

11. Гра “Веселка”

– Повторити кольори веселки.

– Розфарбувати пазли з цифрою 4 на зображених буквах *Е, е*.

– Повторити нумерацію чисел.

– Розфарбувати пазли з іншими цифрами на зображених літерах *Е, е* відповідно до кольорів.

– Розфарбувати цифру 4 відповідним кольором (зеленим).

12. Гра “Склад числа”

Ознайомити учнів зі складом числа 4, скориставшись чотирма квітками з різнобарвними пелюстками. На першій квітці – 4 сині пелюстки; на другій – 1 синя пелюстка і 3 червоні; на третій – 2 сині пелюстки і 2 червоні; на четвертій – 3 сині й 1 червона.

Розфарбувати пелюстки квітів у посібнику відповідним кольором.

Міні-кейс 5

Звук [и], буква И, и. Число і цифра 5

1. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: зима, книга, сир, мир, липень, листок, риба, квіти тощо.

2. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [и].

Гордовитий наш индик

поспішати геть не звик.

Розкрив крила, вишнув груди

і мандрує собі всюди.

– Назвати слова, у яких по одному звукові [и].

– Назвати слова, у яких по два звуки [и].

3. Гра “Спіймай м'яч”

Виставити на дошці картку з літерою *И*.

Учитель називає приголосний звук, а учень, якому

кидають м'ячик, утворює і називає склад із голосним звуком звуком [и].

4. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова, у яких звук [и] стоїть усередині слова (книга, диво, апельсин, лимон, слива, лист, диван).
- Дібрати слова, у яких є два звуки [и] (ходити, робити, мити, лити, любити, читати, писати).

Повторити, які слова є назвами дій.

5. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [с] [и] [н] – син;

[п] [и] [т] [и] – пити;

[з] [о] [ш] [и] [т] – зошит.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

6. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: рис – [р] [и] [с];

жити – [ж] [и] [т] [и];

котики – [к] [о] [т] [и] [к] [и].

Діти лічать звуки.

7. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Неначе паровоз гуде,
шумить, кипить і пара йде,
смачний заварює нам чай.
Хто ж він такий? От відгадай!
(Чайник)

Спробуй, друже, відгадати,
що за стрій у небесах:
чи клубки пухкої вати,

чи то пір'я з великих птахів,
чи біжить овець отара?
Ні, пливуть це білі... *(хмари)*.

У полі жовті промінчата
шелестять, немов зайчата.
А вусаті ж їхні віти!
Що це, друзі? Мабуть, ... *(жито)*.

Дуже я потрібна всім:
і великим, і малим.
Всіх я розуму учу,
а сама завжди мовчу.

(Книжка)

Триколісний друг у мене,
має він кермо зелене.
Ще сидіння та педалі...
Певно, ви його впізнали?

(Велосипед)

8. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати у порожні клітинки у вірші пропущені літери *И, и*.

Полічити кількість вписаних букв. У якій стрічці їх найбільше?

9. Робота за малюнком

- Скласти опис за малюнком “Гордовитий наш індик”.
- Розфарбувати малюнок за власним задумом.

10. Гра “Веселка”

- Повторити кольори веселки.
- Розфарбувати пазли з цифрою 5 на зображених буквах *И, и*.
- Повторити нумерацію чисел.
- Розфарбувати пазли з іншими цифрами на зображених літерах *И, и* відповідно до вказаних кольорів.
- Розфарбувати цифру 5 відповідним кольором (блакитним).

11. Гра “Склад числа”

Ознайомити учнів зі складом числа 5, скориставшись п'ятьма квітками з різнобарвними пелюстками. На першій квітці – 1 синя пелюстка і 4 червоні; на другій – 2 сині й 3 червоні; на третій – 3 сині й 2 червоні; на четвертій квітці – 4 сині й 1 червона; на п'ятій – 5 синіх пелюсток.

Запропонувати дітям розфарбувати у зошиті пелюстки квітів відповідним кольором.

••••• Міні-кейс 6 •••••

Звук [і], буква І, і. Число і цифра 6

1. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: літо, ірис, сіно, місто, літак, зірка, білка, квіти тощо.

2. Гра “Впиймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [і].

Іра, Інна та Іванко
в ліс ходили на світанку,
щоб нарвати трішки
ліщинових горішків.

Назвати слова, у яких є звук [і].

Назвати імена дітей, які згадуються у вірші.

Повторити правило написання власних назв.

3. Гра “Спіймай м'яч”

Виставити на дошці картку з літерою І.

Учитель називає приголосний звук, а учень, якому кидають м'ячик, утворює і називає склад із голосним звуком звуком [і].

4. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова, які починаються звуком [і] (Іван, Іра, Інна, іриска, Індія, іній, Іспанія, Італія тощо).
 - Дібрати слова, у яких звук [і] усередині слова (діти, дід, лід, сіль, місто, дівчата, бігати тощо).
- Повторити, які слова є власними назвами.

5. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [с] [і] [л'] – сіль;

[л'] [і] [т] [о] – літо;

[з'] [і] [р] [к] [а] – зірка.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

6. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: ліс – [л'] [і] [с];

міст – [м'] [і] [с] [т];

берізка – [б] [е] [р'] [і] [з] [к] [а].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

7. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Через воду він проводить,
а сам з місця вік не сходить.

(Міст)

Торох, торох,
розсипався горох.
Почало світати –
нема що збирати.

(Зірки)

В небі високо між хмар
на мотузці він літав.
За мотузку потягну
і на землю поверну.

(Повітряний змій)

Є і чорна, і червона,
а поживна ж бо яка!
Зветься цей продукт чудовий
не інакше, як... (*ікра*).

8. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *I, i*.

Полічити кількість вписаних букв. У якій стрічці їх найбільше?

9. Робота за малюнком

- скласти розповідь за малюнком;
- дібрати заголовок;
- розфарбувати малюнок за власним задумом.

10. Гра “Веселка”

- Повторити кольори веселки.
- Розфарбувати пазли з цифрою 6 на зображених буквах *I, i*.
- Повторити нумерацію чисел.
- Розфарбувати пазли з іншими цифрами на зображених літерах *I, i* відповідно до кольорів.
- Розфарбувати цифру 6 відповідним кольором (синім).

11. Гра “Склад числа”

Ознайомити учнів зі складом числа 6, скориставшись шістьма квітками з різнобарвними пелюстками. На першій квітці – 1 синя пелюстка і 5 червоних; на другій – 2 сині пелюстки і 4 червоні; на третій – 3 сині і 3 червоні; на четвертій – 4 сині пелюстки і 2 червоні; на п'ятій – 5 синіх пелюсток і 1 червона; на шостій – 6 синіх пелюток.

Запропонувати дітям розфарбувати у зошиті пелюстки квітів відповідним кольором.

Літера Я, я для позначення звука [а] і м'якості попереднього приголосного та позначення двох звуків [йа]. Число і цифра 7

Літера я – сьома літера для позначення голосного звука.

1. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

І солодкі, і кисленькі,
і довгасті, і кругленькі
до вподоби ви мені,
соковиті та смачні.
Знають добре малюки:
мова йде про... (*ягідки*).

У ворота він летить,
як зумієш гол забить.
Скаче весело по полю,
незамінний у футболі.
(*М'яч*)

Маю крила, та не птах,
на семи стою вітрах.
Тож мене і кличе всяк
не інакше, як... (*вітряк*).

Хто гнізда свого не має,
яйця іншим підкладає,
а у лісі в холодку
все кує мудруля.
Хто вона?
(*Зозуля*)

Не лікар, а дерева лікує.
З дерева лунає звук –
хто там стукає: тук-тук?
(*Дятел*)

Хто хвіст залишає, а від ворога втікає?
(Ящірка)

2. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова, в яких буква **я** на початку слова (Ялта, Яся, ялинка, якір, явір, ягода, ягня тощо).
- Дібрати слова, в яких буква **я** усередині слова (мріяти, сіяти, малятко, ягнятко, телятко, кошенятко, поляна тощо).
- Дібрати слова, які закінчуються буквою **я** (мрія, надія, Софія, лілія, Греція, праця тощо).

3. Гра “Веселка”

- Повторити кольори веселки.
- Розфарбувати пазли з цифрою 7 на зображених буквах **Я, я**.
- Повторити нумерацію чисел.
- Розфарбувати пазли з іншими цифрами на зображених літерах **Я, я** відповідно до кольорів.

4. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: ти, ти, ти, **я**, ти, ти;
весна, весна, весна, **ясна**, весна;
красень, красень, красень, **ясен**, красень;
погода, погода, **ягода**, погода, погода.

5. Гра “Впіймай склад із м’яким приголосним звуком”

Діти оплесками “ловлять” склад із м’яким приголосним звуком.

Наприклад: ляль-ка, ма-лят-ко, ди-тя, зо-зу-ля, **пар-та**, дядь-ко, ся-є.

- Яке слово зайве? Чому?

6. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери **Я, я**.

Зірвала дл нусі
 блучко бабус
Вд чна була на
за блучко рум’ не.

Полічити кількість вписаних букв.
Порівняти кількість вписаних букв у кожній стрічці.
(У кожній стрічці їх однакова кількість.)
Зробити звуко-складовий аналіз слів із вписаними літерами.

Повторити правило написання власних назв.

7. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

*Група слів для гри – це слова, які починаються на букву **Я, я**.*

8. Скоромовка

- Якось Яків сіяв мак
так-сяк, абияк.
Виріс ярий Яків мак,
та щось коле, як їжак.

9. Робота за малюнком

- Розфарбувати малюнок за власним задумом.
- Скільки всього яблук на капелюшку (на суценці) дівчинки?
- Скільки цілих яблук? Скільки половинок?
- Скласти опис дівчинки за малюнком.

10. Гра “Сусіди”

- Закріпити склад числа 7 за таблицею.
- У другу половинку кружечка вписати таке число, яке в сумі з даним дасть нам 7.
- Розфарбувати цифру 7 фіолетовим кольором. (Сьомий колір веселки.)

Літера Ю, ю для позначення звуку [у] і м'якості попереднього приголосного та позначення двох звуків [йу]. Число і цифра 8

Літера ю – восьма літера для позначення голосного звука.

1. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Не дорослий ще мужчина,
та вже зовсім не дитина,
Тож назвати його як?
Здогадалися?.. (*юнак*).

Племена, що вік кочують,
без цеглини дім будують.
Як же зветься їх оселя,
що з жердин стіна та стеля,
повсть домівку укриває,
від негоди захищає?

(*Юрта*)

Ходить диво по рівнині,
дві гори несе на спині.

(*Верблюд*)

2. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова, в яких буква *Ю, ю* на початку слова (Юля, Юра, юний, юшка, юннат, юнак, юрист, ювілей тощо).
- Дібрати слова, в яких буква *ю* усередині слова (любити, цілющий, люк, малює, працює, Люба, Люда, полює тощо).
- Дібрати слова, що закінчуються буквою *ю* (мрію, сію, працюю, малюю, плаваю, читаю – слова означають дію, яку виконуєш сам).

3. Гра “Веселка”

- Повторити кольори веселки.

– Розфарбувати пазли з цифрою 8 на зображених буквах *Ю, ю*.

– Повторити нумерацію чисел.

– Розфарбувати пазли з іншими цифрами на зображених літерах *Ю, ю* відповідно до кольорів.

4. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: сію, сію, сію, **вію**, сію, сію;

Юля, Юля, Юля, **Юра**, Юля, Юля;

сюди, сюди, **туди**, сюди, сюди, сюди;

люди, **всюди**, люди, люди, люди.

5. Гра “Впіймай склад із м'яким приголосним звуком”

Діти оплесками “ловлять” склад із м'яким приголосним звуком.

Наприклад: люль-ка, ма-лю-є, сюр-приз, **руч-ка**, люди, зем-лю.

– Яке слово зайве? Чому?

6. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *Ю, ю*.

Соловейко у га про зор ранкову,
пісн нам співав сво земл барвінкову.

Полічити кількість вписаних букв.

– У якій стрічці найбільше вписали букв?

Зробити звуко-складовий аналіз слів із вписаними літерами.

Повторити правило написання власних назв.

7. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.
Група слів для гри – це слова, які закінчуються на букву **Ю, ю**.

8. Скоромовка

- Юрта на снігу стоїть,
юшка на вогні кипить.

Довідка: юрта (тюрк. *yurt*, юрт) – тип переносного житла кочових і напівосілих народів Центральної та Середньої Азії.

9. Робота за малюнком

- Розфарбувати малюнок, на якому зображений соловейко (на дошці почепити картинку соловейка).
- Скласти розповідь про соловейка.

10. Гра “Сусіди”

- Закріпити склад числа 8 за таблицею.
- У другу половинку кружечка вписати таке число, яке в сумі з даним дасть нам 8.
- Розфарбувати цифру 8 відповідним кольором (кочичневим).

••••• Міні-кейс 9 •••••

**Літера Є, є для позначення звука [e]
і м'якості попереднього приголосного
та позначення двох звуків [йе].
Число і цифра 9**

Літера є – дев'ята літера для позначення голосного звука.

1. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Я маленький, я вухатий,
сірий, білий, волохатий.
Я стрибаю, я втікаю,
дуже куций хвостик маю.
(*Заєць*)

Смужка темна, хвіст пухнатий,
любить їжу полоскати
перед тим, як з'їсти має.
Ну і хто його впізнає?
(*Єнот*)

2. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова, у яких буква Є, є на початку слова (Єва, Євген, єнот, Європа, Єгипет, єгер, єхидна, єднання тощо).
- Дібрати слова, в яких буква є усередині слова (від'ємник, дієта, заєць, кар'єра, кар'єр, дієслово тощо).
- Дібрати слова, які закінчуються буквою є (мріє, сіє, працює, малює, плаває, читає тощо).

Пояснити дітям значення незрозумілих слів.

3. Гра “Веселка”

- Повторити кольори веселки.
- Розфарбувати пазли з цифрою 9 на зображених буквах Є, є.
- Повторити нумерацію чисел.
- Розфарбувати пазли з іншими цифрами на зображених літерах Є, є відповідно до кольорів.

4. Гра “Уважні вухка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: сіє, сіє, сіє, **віє**, сіє, сіє;
єнот, єнот, **пілот**, єнот, єнот;
грає, грає, грає, грає, **сяє**, грає;
працює, працює, **малює**, працює, працює.

5. Гра “Впіймай склад із м’яким приголосним звуком”

Діти оплесками “ловлять” склад із м’яким приголосним звуком.

Наприклад: за-єць, ді-є-та, жит-те-вий, Є-ва, Єв-ген, Ге-на, зна-є, вмі-є.

– Яке слово зайве? Чому?

6. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери Є, є.

□ у □ ви друг □ вген.
Він справжнісінький спортсмен.
Нагород багато ма □,
все він вмі □, все він зна □.

Полічити кількість вписаних букв.

– У якій стрічці найбільше вписали букв?

Зробити звуко-складовий аналіз слів із вписаними літерами.

Повторити правило написання власних назв.

7. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

Група слів для гри – це слова з буквою Є, є.

8. Робота за малюнком

- Розфарбувати малюнок за власним задумом.
- Скласти розповідь про хлопчика-футболіста.

9. Гра “Сусіди”

– Закріпити склад числа 9 за таблицею.

– У другу половинку кружечка вписати таке число, яке в сумі з даним дасть 9.

– Розфарбувати цифру 9 відповідним кольором (сірим).

Літера ї, і для позначення звукосполучення [йі].

Число 10

Літера ї – десята літера для позначення голосного звуку.

1. Відгадати загадку, зробити звуко-складовий аналіз слова-відгадки

Загорнулася в клубок Лис підбіг, голки понюхав.
ціла купка голочок. Потім довго носа чухав.
(Їжак)

Увага! Буква “ї” завжди позначає два звуки – [йі]!

2. Скоромовка

- Їжак, їжаченя
їздять по гриби щодня.
Їжачиха помагає,
сироїжки їм збирає.

3. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова, в яких буква ї на початку слова (їжа, їдальня, їдок, їсти, їстівний, їжак, їдкий, їзда, їхати тощо).
- Дібрати слова, в яких буква ї усередині слова (проїзд, Ізраїль, зїзд, зїздити, зїсти, зїхати, вїхати, пірїна тощо).
- Дібрати слова, які закінчуються буквою ї (твої, мої, свої, євреї, батареї тощо).

Пояснити дітям значення незрозумілих слів.

4. Гра “Веселка”

- Повторити кольори веселки.
- Повторити нумерацію чисел.
- Розфарбувати пазли з цифрами на зображених літерах ї, і відповідно до кольорів.

5. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: мої, мої, мої, **твої**, мої, мої, мої, мої;
їжак, їжак, **моряк**, їжак, їжак;
їсти, їсти, їсти, їсти, **сісти**, їсти;
пір’їна, пір’їна, пір’їна, **країна**, пір’їна.

– По скільки однакових слів у рядочку?

6. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери **ї**, **і**.

У нашому кра , жив маленький жачок.
в зеленому га Шубку мав із голочок.

Полічити кількість вписаних букв.

– У якій стрічці найбільше вписали букв?

Зробити звуко-складовий аналіз слів із вписаними літерами.

7. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

*Група слів для гри – це слова з буквою **ї**, **і**.*

8. Робота за малюнком

- Розфарбувати малюнок за власним задумом.
- Скласти розповідь за малюнком.
- Дібрати заголовок.

9. Гра “Сусіди”

– Закріпити склад числа 10 за таблицею.

– У другу половинку кружечка вписати таке число, яке в сумі з даним дасть 10.

– Розфарбувати 10-м кольором, який найбільше по-
добається.

Звук [м], [м’], буква М, м. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця додавання числа числа 1

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: так, так, **мак**, так, так;
твої, твої, твої, твої, **мої**;
їжак, їжак, **моряк**, їжак;
сама, сама, сама, **мама**, сама.

– Який перший звук у кожному зайвому слові?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: мак, мед, мама, музей, монета, малина, зима, сом, килим.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком та буквою.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із посібника, а діти плескають у долоні, коли чують слова зі звуками [м] і [м’].

Міла ляльку милом мила,
Міла ляльці говорила:
мию, мию я гарненько
мою лялечку маленьку!

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Впіймай м’який приголосний звук”

Діти оплесками “ловлять” слово з м’яким приголосним звуком [м’].

Наприклад: мілко, мізинець, **м’яч**, мішок, Міла, **мило**, **мама**, місто.

- Чи були зайві слова?
- Скільки їх?
- Чому вони зайві?
- Назвіть їх.

5. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуками [м], [м’], що складаються із чотирьох букв (сама, мама, рама, мрія, мохи, морж, ритм тощо).
- Назвати по 3* слова, у яких буква м на початку слова (молот, молочай, морозиво, Марійка, м’яч, мурашка, моллюск тощо).
- Скільки квітів маку зображено на малюнку під буквою М?
- Зі скількох пелюсток складається квітка? (З чотирьох.)
- Що ми знаємо про число 4? (Парне, попереднє до нього число 3, а наступне – 5.)
- Розфарбувати малюнок, на якому зображена квітка.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.
Група слів для гри – це слова з буквою **М, м**.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [м] [а] [к] – мак;

[м] [а] [л’] [в] [а] – мальва;

[м] [а] [р] [у] [с’] [а] – Маруся.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: мама – [м] [а] [м] [а];
мілко – [м’] [і] [л] [к] [о];
музей – [м] [у] [з] [е] [й].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з’єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

мама – ●=●●

мамі – ●—

мам – ●—●

10. Анаграми

мома (мамо) міма (мамі)

мума (маму) мима (мами)

– По скільки букв у кожному слові?

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши певні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: мао – о + ма = ... (мама);

ма + міа – а = ... (мамі);

маау – ау + му = ... (маму).

12. Скоромовка

- Мухомор і білу мишу
малював маленький Міша.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Найрідніша, наймиліша,
всіх вона нас пестить, тішить,
завжди скрізь буває з нами.
Відгадайте, хто це?

(Мама)

Хто крилатий, гарний, гожий,
на гарненьку квітку схожий,
має довгий хоботок,
п’є нектар ним із квіток?

(Метелик)

Над глибокою рікою
вигнув спину він дугою.

Всі по ньому їдуть,
всі по ньому йдуть,
а з собою не беруть.

(Місн)

– Порівняти, в якому слові найбільше звуків. На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *М, м*.

Полічити кількість вставлених літер.

– У якій стрічці їх найменше?

– У яких стрічках однакова кількість вписаних літер?

– Скільки разів повторюється слово “мию”?

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати елементи малюнка, на яких написана буква *м* (колір дібрати самостійно).

Цікавинки про автомобіль

Це сьогодні на автомобілі можна розігнатися до величезної швидкості. У 1865 році прапрадідусі сучасних автовок могли рухатися вулицями зі швидкістю не більш ніж 3 км/год. Саме таке обмеження для будь-якого транспорту ввела англійська влада. Проте і це ще не все. Попереду екіпажу мала йти людина і сигналізувати червоним прапорцем, попереджаючи перехожих про наближення машини.

Найперший автомобіль, що розігнався до швидкості понад 100 км/год, був електричним. А зробив він це ще наприкінці позаминулого століття.

16. Задачі

☞ В Андрійка було 7 машинок. Тато купив йому ще одну. Скільки машинок стало в Андрійка?

☞ В Андрійка було 5 машинок, а у Миколки – 1. Скільки було машинок у хлопчиків разом?

☞ В Андрійка було 8 машинок, а у Богдана – на 1 більше. Скільки машинок у Богдана?

17. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблицю додавання 1.

Діти “ланцюжком” зачитують вирази.

Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні кажуть увесь вираз.

18. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази.

- Розфарбувати принцесу, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

19. Гра “Беру слово”

Учні розповідають про свої улюблені іграшки.

20. Ребус

О

(Метро)

••••• Міні-кейс 12 •••••

Звук [н], [н'], буква Н, н.

Додавання і віднімання в межах 10.

Таблиця віднімання числа числа 1 (с. 16)

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: нам, нам, **там**, нам, нам;
ніс, ніс, ніс, ніс, **віз**;
наряд, наряд, **підряд**, наряд;
негода, негода, негода, **погода**, негода.
– Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: надія, носоріг, **ненька**, неділя, насос, книжка, **на**місто, вишневий.

Гру доцільно проводити для ознайомлення з новим звуком і буквою.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуками [н] та [н'].

З неба падали краплинки
і на сосни, й на ялинки,
і на зелену травичку,
і на червону суничку.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Впіймай м’який приголосний звук”

Діти оплесками “ловлять” слово з м’яким приголосним звуком [н'].

Наприклад: Ніна, **мізинець**, січень, ніжний, ніжка, **нитка**, няня, **немовля**, поні, **носити**.

- Чи були зайві слова?
- Скільки їх?
- Чому вони зайві?
- Назвіть їх.

5. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуками [н] або [н'], які є назвами предметів рукотворного світу (будинок, машина, сукня, туніка, стакан, диван, ноутбук тощо).
- Назвати по 3* слова, в яких буква *н* стоїть на початку слова (Надійка, ніч, нічий, нерівність, Німеччина, наука тощо).

– Скільки ягідок суниці зображено на малюнку під буквою *м*?

- По скільки листочків зібрано докупки? (*По 3.*)
- Що ми знаємо про число 3? (*Непарне, попереднє до нього число 2, а наступне – 4.*)
- Розфарбуйте у зошиті малюнок, на якому зображені сунички.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

Група слів для гри – це слова з буквою Н, н.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [н] [а] [м] – нам;

[н] [а] [д'] [і] [йа] – надія;

[н'] [і] [н] [а] – Ніна.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: народ – [н] [а] [р] [о] [д];

нірка – [н'] [і] [р] [к] [а];

насос – [н] [а] [с] [о] [с].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

нам =●—●

Ніна —●—

нами —●—●

10. Анаграми

наНі (Ніна) ман (нам)
мону (нумо) мина (нами)
– По скільки букв у кожному слові?

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: нао – о + м = ... (нам);
Нім – м + на = ... (Ніна);
ну + моо – о = ... (нумо).

12. Скоромовка

- На річці серед мілин
збудував собі лин млин.
Гріло сонце міліну,
і дрімалося лину
у млині на міліні.
А як млин?
А млин як млин:
теж дрімав серед мілин.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Чорна корова весь світ поборола.
(Ніч)

Посадила в квітнику
квітку ніжну та струнку.
Жовті ніжні пелюстки,
зеленесенькі листки.
В квітнику у мене зріс
гордий красень... Це – ... (нарцис).

– Порівняти, в якому слові-відгадці найбільше звуків.
На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *Н, н*.

Полічити кількість вставлених букв.
– У якій стрічці їх найменше?
– У якій стрічці найбільше?
– На що падали краплинки?

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати у зошиті елементи малюнка, на яких написана буква *Н, н* (колір дібрати самостійно).

Цікавинки про носорога

Носоріг – величезна тварина завдовжки до 5 метрів, а заввишки – як дорослий високий чоловік. Важить 3,5 т – як великий автомобіль. На носі має великий ріг, а іноді й два (у чорного носорога – до п’яти).

Ріг носорога – це не кістка, а особливий нарост із пластинок, що схожі на волоски. Вони дуже міцно зрослися. Живуть носороги в лісах Африки та у Східній Азії. Полюбляють носороги “грязьові” ванни. У спеку вони майже цілий день сидять у болоті. Так вони охолоджуються і рятуються від комах-паразитів, які живуть у складках їхньої шкіри.

16. Задачі

- ☞ “Грязьову” ванну приймало 9 носорогів. Один носоріг пішов поїсти. Скільки носорогів залишилося купатися?
- ☞ На одній галявині африканського лісу паслося 10 носорогів, а на другій – їх було на 1 менше. Скільки носорогів було на другій галявині?
- ☞ Великий носоріг може бути завдовжки 5 метрів, а маленький – 1 метр. На скільки метрів великий носоріг може бути довший за маленького?

17. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблицю віднімання числа 1.
Діти “ланцюжком” зачитують вирази.
Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні кажуть увесь вираз.

18. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази.
- Розфарбувати дракончика, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

19. Гра “Фантазери”

Діти складають казкову розповідь на тему “Якби у мене жив дракончик”.

20. Ребус

Н	а	М	и	100
---	---	---	---	-----

(намісто)

Н = В (корова)

••••• Міні-кейс 13 •••••

Звук [в], [в'] буква В, в.
Додавання і віднімання в межах 10.
Таблиця додавання числа 2 (с. 18)

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: вам, вам, **сам**, вам, вам;
віз, віз, віз, віз, **ніс**;

вата, вата, **тата**, вата;
вінок, вінок, вінок, **танок**, вінок.

– Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: Віта, вранці, сливи, віник, вишні, веселі, увага, вишневий тощо.

Гру доцільно проводити для ознайомлення з новим звуком і буквою.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуками [в] та [в'].

Вишні у саду росли,
Віта й Валя їх знайшли.
Вишеньками смакували,
своїх друзів пригощали.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Впіймай м'який приголосний звук”

Діти оплесками “ловлять” слово з м'яким приголосним звуком [в'].

Наприклад: Віка, **витер**, вітер, свіжий, вісім, **вираз**, віра, **немовля**, Вітя, **вранці**.

- Чи були зайві слова?
- Скільки їх?
- Чому вони зайві?
- Назвіть їх.

5. Гра “Добери слово”

– Назвіть предмети, які у своїй назві мають звуки [в], [в'] (диван, віночок, вечір, вишні, велосипед, ведмідь, віл).

- Скільки вишеньок зображено на малюнку?
- Скільки листочків біля вишеньок?
- Що ми знаємо про число 2? (*Парне, попереднє до нього число 1, а наступне – 3.*)

– Розфарбувати малюнок, на якому зображені вишеньки.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє. Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

Група слів для гри – це слова з буквою В, в.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [в] [а] [м] – вам;

[в] [о] [д] [и] [ц'] [а] – водиця;

[в'] [і] [к] [н] [о] – вікно.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: вода – [в] [о] [д] [а];

вітер – [в'] [і] [т] [е] [р];

вогонь – [в] [о] [г] [о] [н'].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

вам – ● – ●

вона = ● –

він – ● –

10. Анаграми

наво (вона) нві (він)

ненви (винен) ванов (нова)

– По скільки букв у кожному слові?

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: воу – у + ни = ... (вони);

вім – м + на – а = ... (він);

мов + ау – у = ... (мова).

12. Скоромовка

○ Ворона проворонила вороненя.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Триколісний друг у мене,

має він кермо зелене.

Ще сидіння та педалі...

Певно, ви його впізнали?

(Велосипед)

Лишає він страшні сліди,

усе він пожирає.

А як даси йому води –

відразу помирає!

(Вогонь)

По траві повзла змія.

Налякався добре я.

Від гадюки біг чимдуж,

а то виявився... *(вуж)*.

Він шепоче: “Шу-шу-шу...”

Листя обірвать спішу.

З ним я у осіннім гаї

у таночку покружляю”.

(Вітер)

Навіть в спеку, відчайдуха,

не скидає він кожуха.

Взимку ж холоду боїться.

Лізе до барлогу грітись.

(Ведмідь)

Порівняти, в якому слові-відгадці найбільше звуків.
На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *В, в*.

Полічити кількість вставлених букв.

– У якій стрічці їх найменше?

– У якій стрічці найбільше?

– Хто знайшов вишеньки у саду?

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати у зошиті елементи малюнка, на яких написана буква *В, в* (колір дібрати самостійно).

Цікавинки про виноград

Налічується приблизно 10 тисяч сортів винограду.

Виноград володіє не тільки цілющими властивостями, він ще й дуже поживний. У ягодах винограду вітаміни, багато легкозасвоюваних цукрів і мінеральних солей, а також велика кількість глюкози та фруктози. Це сприяє поліпшенню роботи головного мозку.

16. Задачі

☞ Мама купила 3 кг винограду, а тато – 2 кг. Скільки винограду купили тато і мама разом?

☞ У Миколи було 5 зошитів із зображенням винограду, а в Каті – на 2 більше. Скільки зошитів із зображенням винограду було у Каті?

☞ Маленькому Віті мама спочатку дала 4 виноградинки, а потім ще 2. Скільки виноградинок стало у Віті?

17. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблицю додавання числа 2.

Діти “ланцюжком” зачитують вирази.

Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні (учень) кажуть увесь вираз.

18. Гра “Цікава математика”

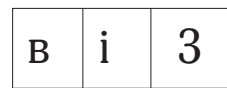
- Обчислити вирази.

- Розфарбувати квіточку, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

19. Гра “Фантазери”

Діти складають казкову розповідь на тему “Якби у мене була квітка-семицвітка”...

20. Ребус

(вітри)

(Вова)

(рукав)

••••• Міні-кейс 14 •••••

Звук [л], [л'], буква Л, л.

Додавання і віднімання в межах 10.

Таблиця віднімання числа 2 (с. 19)

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: лив, лив, **мив**, лив, лив;

ліс, ліс, ліс, ліс, **ніс**;

лити, лити, **мити**, лити;

лапа, лапа, лапа, **мапа**, лапа.

– Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: літо, слива, злива, лис, ластівка, веселі, ласкавий, липень тощо.

Гру доцільно проводити для ознайомлення з новим звуком і буквою.

3. Гра “Впиймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуками [л] та [л'].

Ластівка всюди лігала,
літо красне виглядала.
Літо-літечко, прийди
і нас всіх розвесели!

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Впиймай м'який приголосний звук”

Діти оплесками “ловлять” слово з м'яким приголосним звуком [л'].

Наприклад: Люда, **липа**, **лис**, лютий, ліс, ліра, немовля, **лагідний**, поляна, **село**.

- Чи були зайві слова?
- Скільки їх?
- Чому вони зайві?
- Назвіть їх.

5. Гра “Добери слово”

– Назвіть предмети живої природи, які у своїй назві мають звуки [л], [л'] (лебідь, слива, лящ, кальмар, віл, кизил, лис, латаття, лілія, калина тощо).

– Назвати по 3 слова зі звуком [л] або [л'] на початку слова.

- Яку пташку зображено на малюнку в зошиті?
- Скільки ластівочок?
- Що ми знаємо про число 1? (*Непарне, попереднє до нього число 0, а наступне – 2.*)
- Розфарбувати малюнок, на якому зображена ластівка.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

Група слів для гри – це слова з буквою Л, л.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [л] [а] [н] – лан;

[п] [о] [л] [и] [ц'] [а] – полиця;

[л'] [і] [т] [е] [ч] [к] [о] – літечко.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: поле – [п] [о] [л] [е];

літера – [л'] [і] [т] [е] [р] [а];

липень – [л] [и] [п] [е] [н'].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

лан –●–●–

мілина =●–●–●

лимон –●–

10. Анаграми

нил (лин)

лама (мала)

вала (лава)

монли (лимон)

– По скільки букв у кожному слові?

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: лоу – у + ви = ... (лови);
лама – ма + ниа – а = ... (лани);
лин – н + мов – в + ни = ... (лимони).

12. Скоромовка

В лісі лиса лось зустрів,
лис до лося засвистів.
Лось злякався і од лиса
дремнув скоріш до лісу.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Запах, колір – все відмінне,
усміхнешся неодмінно.
Як серединку кусати,
скривить так, що й не впізнати.
(Лимон)

Прийшла кума із довгим віником
на бесіду із нашим півником,
схопила півня на обід
та й замела мітлою слід.
(Лисиця)

Скаче двором ІГОГО –
не боюся я його,
бо воно спокійно й мило
з рук моїх травичку їло.
(Лоша)

Порівняти, в якому слові найбільше звуків. На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд”

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *Л, л*.

- Полічити вставлені букви.
- У якій стрічці їх найменше?
- У яких стрічках однакова кількість?
- Хто виглядав і закликав літечко?

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати в зошиті елементи малюнка, на яких написана буква *Л, л* (колір дібрати самостійно).

Цікавинки про коней

Новонароджене лоша вже через кілька хвилин здатне самостійно пересуватися. Скелет коня містить на 18 кісток більше, ніж скелет людини. Ці тварини чудово бачать у темряві, вміють спати стоячи, але сни бачать лише тоді, коли лягають. Кінь може прожити за відповідного догляду до 40 років. Коні здатні навчитися відчиняти двері, вміють розрізняти емоції людини по голосу. Коням вистачає на сон усього 4 години на добу. Коні люблять спокійну класичну музику і здатні слухати її годинами.

16. Задачі

- На лузі паслося 8 дорослих коней, а лошаток – на 2 менше. Скільки лошаток паслося на лузі?
- Микола намалював 5 лошаток, а Оля – на 2 менше. Скільки лошаток намалювала Оля?
- У Віті було 7 іграшкових лошаток, а в Андрійка – 2. На скільки менше було лошаток у Андрійка, ніж у Віті?

17. Гра “Підказка від Андрійка”

- Повторити таблицю віднімання числа 2.
- Діти “ланцюжком” зачитують вирази.
- Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.
- Учитель називає відповідь, а учні (учень) кажуть увесь вираз.

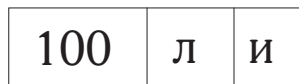
18. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази.
- Розфарбувати малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

19. Гра “Фантазери”

Діти складають казкову розповідь на тему “Хатинка гномика”.

20. Ребус

(столи)

(Валя)

(ліворуч)

••••• Міні-кейс 15 •••••

Звук [с], [с'] буква С, с.

Додавання і віднімання в межах 10.

Таблиця додавання числа числа 3 (с. 19)

1. Гра “Уважні вушка-2”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: лава, лава, **слава**, лава, лава;
лин, лин, лин, лин, **син**;
мити, мити, **сито**, мити;
лапа, лапа, лапа, **сапа**, лапа.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у цих словах?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: сито, слива, Сава, сон, ластівка, веселі, ласкавий, масло тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком та буквою.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуками [с], [с'].

Смачні сливи Соня рвала.
Ними Славу пригощала,
ще Світланку і Софійку,
і Степанка, й Соломійку.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Впіймай м'який приголосний звук”

Діти оплесками “ловлять” слово з м'яким приголосним звуком [с'].

Наприклад: сьомга, **сила**, сьомий, **сама**, колосся, сюрприз, сіль, сільниця, **сильний**, засвітила, **село**.

- Чи були зайві слова?
- Скільки їх?
- Чому вони зайві?
- Назвіть їх.

5. Гра “Спіймай м'яч”

Виставити на дошці картку з літерою С.

Учитель називає голосний звук, а учень, якому кидають м'ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [с].

6. Гра “Добери слово”

- дібрати слова зі звуком [с], що є назвами рослин (сливи, редиска, капуста, спаржа, салат, сосна тощо);
- дібрати слова зі звуком [с], що є іменами людей (Світлана, Сава, Оксана, Лариса, Олександр, Сергій тощо).

Повторити правило написання власних назв.

- Скільки слив зображено на малюнку (зошит, с. 20)?
- Чого більше: листочків чи сливочок?
- Що ми знаємо про число 2? (*Парне, попереднє до нього число 1, а наступне – 3.*)
- Розфарбувати малюнок у зошиті.

7. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

Група слів для гри – це слова з буквою С, с.

8. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [с] [и] [н] – син;

[к] [о] [л] [о] [с:] [а] – колосся;

[с] [о] [н] [е] [ч] [к] [о] – сонечко.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

9. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають його на звуки.

Наприклад: сади – [с] [а] [д] [и];

сіяти – [с'] [і] [йа] [т] [и];

серпень – [с] [е] [р] [п] [е] [н'].

Діти лічать звуки.

10. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

село –●---● сосна ---●--●

слива =●--● сіла --●--●

11. Анаграми

ниса (сани)

васли (слива)

васла (слава)

нисло (слони)

– По скільки букв у кожному слові?

12. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: сів – в + носи – си = ... (сіно);

сало – ло + мав – в = ... (сама);

см + о + лан – н = ... (смола).

13. Скоромовка

○ В ямі не спиться вусатому сому.

Сому вусатому сумно самому.

14. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

На городі нога стоїть,

на нозі голова висить.

Куди сонце повертається,

туди голова нахиляється.

(Соняшник)

Уночі гуляє,

а вдень спочиває,

має круглі очі,

бачить серед ночі.

(Сова)

У лісі зростав,

у столяра побував,

в кімнаті оселився,

полотном укритися. (Стіл)

Що за жучок цей яскравий, моторний,

спинка червона у крапочку чорну,

сам симпатичний, хоча і маленький,

гарний на вроду він та веселенький.

(Сонечко)

З'ясувати, в якому слові найбільше звуків. На скільки?

15. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки пропущені літери С, с.

Полічити всі вставлені букви.

– У якій стрічці їх найменше?

– У яких стрічках однакова кількість?

– Хто виглядав і закликав літечко?

16. Гра "Хованки"

Розфарбувати елементи малюнка, на яких написана буква С, с (жовтий).

Цікавинки про Сонце

Сонце – найближча зірка до Землі (відстань від Землі до Сонця – 149,60 млн км). Людина, яка на Землі важить 60 кг, на Сонці важитиме 1680 кг. На відміну від Землі, Сонце повністю газоподібне, воно не має твердої поверхні. Сонце знаходиться серед 6000 зірок, які видно із Землі неозброєним оком.

17. Задачі

- ☞ На столі лежало 6 зошитів. Соня поклала ще 3. Скільки зошитів стало на столі?
- ☞ Іванко намалював 5 яблук, а Оля – на 3 більше. Скільки яблук намалювала Оля?
- ☞ У Віті було 7 олівців, а в Андрійка – 3. Скільки олівців було у хлопчиків разом?

18. Гра "Підказка від Андрійка"

Повторити таблицю додавання числа 3.
Діти "ланцюжком" зачитують вирази.
Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.
Учитель називає відповідь, а учні (учень) кажуть увесь вираз.

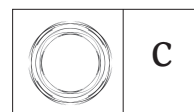
19. Гра "Цікава математика"

- Обчислити вирази.
- Розфарбувати малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

20. Гра "Фантазери"

Діти складають твір-опис на тему "Мудра тітонька Сова".

21. Ребус

(колос)

40 а

(сорока)

(сон)

(весна)

••••• Міні-кейс 16 •••••

Звук [к], буква К, к.

Додавання і віднімання в межах 10.

Таблиця віднімання числа 3 (с. 20)

1. Гра "Уважні вушка-2"

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: слава, слава, **кава**, слава, слава;
малина, малина, малина, **калина**, калина;
парта, парта, **карта**, парта;
джем, джем, джем, **крем**, джем.

– Які слова зайві?

– Який перший звук у цих словах?

2. Гра "Спільний звук"

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: колиска, крем, Катя, Марійка, ластівка, квас, ласкавий, мак тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком та буквою.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [к].

Котик Кузя муркотів.
Молочка котик хотів.
Клава киці молочка
у тарілку налила.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою К. Учитель називає голосний звук, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [к].

5. Гра “Добери слово”

- дібрати слова зі звуком [к], що є назвами тварин (кіт, кріт, кінь, корова, коза, карась, кит тощо);
- дібрати слова зі звуком [к], що є назвами міст (Київ, Донецьк, Харків, Черкаси, Хмельницький, Луцьк).

Повторити правило написання власних назв.

– Скільки котиків зображено на малюнку під буквою К, к? (С. 21)

– Якщо до цього котика прийдуть ще 5 котиків, то скільки їх стане?

– Що ми знаємо про число 6? (*Парне, попереднє до нього число 5, а наступне – 7.*)

– Розфарбувати малюнок.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

Група слів для гри – це слова з буквою К, к.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово

по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [к] [и] [т] – кит;

[к] [о] [л] [о] [с:] [а] – колосся;

[д] [о] [н] [е] [ч] [к] [а] – донечка.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: кавун – [к] [а] [в] [у] [н];

квітка – [к] [в’] [і] [т] [к] [а];

кінь – [к’] [і] [н’].

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з’єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

кава	==●●-●	красуня	--●-●●●
калина	==●-●-	кілок	-●-●-●

10. Анаграми

Сако (коса) слаки (кисла)

ваКла (Клава) нивука (кавуни)

– Скільки букв у кожному слові?

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: ков – в + сани – ни = ... (*коса*);

кам – м + вав – в = ... (*кава*);

к + лан – ан + ен = ... (*клен*).

12. Скоромовка

- Сім братів-королів
в королівстві кольорів.
Кожен кольором керує,
в королівстві королює.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Дуже я потрібна всім:
і великим, і малим.
Всіх я розуму учу,
а сама завжди мовчу.

(Книга)

Всюди проживають,
по шість ніжок мають,
можуть мати й крила.

Але це не пташки.

Дітки, відгадали?

Звісно, це – ... *(комашки)*.

Навесні цвітуть, мов свічі,
заглядають сонцю в вічі,
а під осінь ті свічки
вдягнуть з голок кожушки.

(Каштан)

Стоїть собі літечком
на городі тіточка,
світлокоса, білочуба,
а на ній зелена шуба.

(Кукурудза)

Порівняти, в якому слові-відгадці найбільше звуків.
На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *К, к*.

Полічити, скільки вставлених букв.

– У якій стрічці їх найменше?

– У яких словах їх порівну?

– Чому муркотів котик?

– Як звали дівчинку і котика?

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати елементи малюнка, на яких написана буква *К, к* (колір добирають самостійно).

Цікавинки про котів

Кожна кішка має на носі унікальний малюнок. Він є так само індивідуальним, як відбитки пальців у людини.

Серце у кішки за хвилину робить приблизно 110–140 ударів, отже, воно б'ється вдвічі швидше, ніж у людини.

Найменшою кішкою вважається сингапурська кішка, кіт цієї породи важить приблизно три кілограми, а кішка – не більше двох кілограмів. А найбільшим представником котячих є тигр. Його вага досягає 300 кілограмів.

16. Задачі

- ☞ На травичці бавилося 7 кошенят. 3 побігло до матусі. Скільки кошенят залишилось на траві?
- ☞ Іванко намалював 5 кошенят, а Зіна – на 3 менше. Скільки кошенят намалювала Зіна?
- ☞ У Лізи було 7 зошитів із котиками, а у Віки – 3. На скільки було менше зошитів у Віки, ніж у Лізи?

17. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблицю віднімання цифри 3.

Діти “ланцюжком” зачитують вирази.

Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні (учень) кажуть увесь вираз.

18. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази.
- Розфарбувати малюнок у зошиті, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

19. Гра “Фантазери”

Діти складають свою розповідь, починаючи реченням: “Ласкаво гріло літнє сонечко, лоскотав щічки морський вітерець. Ми з друзями піднялися на палубу білосніжного лайнера, і почалася наша мандрівка...”

20. Ребус

К
У
(наука)

КА ”
(кабан)

М^{ОК}
(замок)

••••• Міні-кейс 17 •••••

Звук [п], [п’], буква П, п. Додавання і віднімання в межах 10. Таблиця додавання числа 4 (с. 22)

1. Гра “Уважні вушка-2”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: лава, лава, **пава**, лава, лава;
тиша, тиша, тиша, тиша, **миша**;
мити, мити, **пити**, мити;
нора, нора, нора, **пора**, нора.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у цих словах?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: потяг, капуста, помідори, співати, поїхати, першокласник, привітний, пісня тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуками [п] і [п’].

Під листочок полуничка
заховала своє личко.

По доріжці Поля йшла,
полуничку ту знайшла.

Називають “спіймани” слова. Лічать їх.

4. Гра “Впіймай м’який приголосний звук”

Діти оплесками “ловлять” слово з м’яким приголосним звуком [п’].

Наприклад: пісня, пила, півень, напій, сюрприз, пюре, пісок, план, пізнати, пішохід, переїзд, пасіка.

- Чи були зайві слова?
- Скільки їх?
- Чому вони зайві?
- Назвіть ці слова.

5. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою П. Учитель називає голосний звук, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [п].

6. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуком [п] на початку слова (пішов, пісня, портрет, павич, піаніно тощо).
- Дібрати слова зі звуком [п] усередині слова (сапати, співати, липа, виправити, копійка тощо).
- Скільки полуничок зображено на малюнку? (С. 22)
- Чого більше: полуничок чи квіточок?
- Полічити від 1 до 10 і у зворотному порядку.
- Розфарбувати малюнок.

7. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

Група слів для гри – це слова з буквою П, п.

8. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [п] [о] [л] [е] – поле;

[п] [о] [д'] [і] [л:] [а] – Поділля;

[п] [е] [н'] [о] [ч] [о] [к] – пеньочок.

Діти лічать звуки у словах.

9. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: пил – [п] [и] [л];

печиво – [п] [е] [ч] [и] [в] [о];

серпень – [с] [е] [р] [п] [е] [н'].

Разом із педагогом лічать звуки у словах.

10. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

пісня	—●●—●	пасіка	==●==●
пісок	—●—●	сапа	==●—●—

11. Анаграми

паса (сапа) капал (палка),

наліПо (Поліна) лепо (поле).

– По скільки букв у кожному слові?

12. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: сам – м + па = ... (сапа);

сопе – пе + пів – в + лка = ... (сопілка);

па + ли + вона – на = ... (паливо);

мова – ова + ав + па = ... (мавпа).

13. Скоромовка

- Пиляв Пилип поліна з лип.
Притупив пилку Пилип.

14. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

У бабине літо
легке срібне сито,

не руками ткане,
летить ось над нами.
Що ж це, дитинко?
Це – ... (*навутилка*).

Шепчу я веселі сни,
тільки ти скоріш засни.
Всі кладуть мене під вушко,
бо на те я і... (*подушка*).

Він жовтенький і сипучий,
у дворі лежить у кучі.
Якщо хочеш – можеш брати
і фортецю будувати.
Тільки воду мусиш мати.

(*Пісок*)

Порівняти, в якому слові найбільше звуків. На скільки?

15. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *П, п*.

Полічити вставлені букви.

– У якій стрічці їх найменше?

– У яких стрічках однакова кількість?

– Хто знайшов полуничку?

Розфарбувати малюнок у зошиті.

16. Гра “Хованки”

Розфарбувати у зошиті елементи малюнка, на яких написана буква *П, п* (колір добирають самостійно).

17. Задачі

- ☞ На столі лежало 6 зошитів. Оксанка поклатала ще 4. Скільки зошитів стало на столі?
- ☞ Іванко з'їв 2 сливки, а Панас – на 4 більше. Скільки слив з'їв Панас?
- ☞ Марійка знайшла 5 полуничок, а Іринка – 4. Скільки полуничок знайшли дівчатка разом?

18. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблицю додавання числа 4.

Діти “ланцюжком” зачитують вирази.

Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні кажуть увесь вираз.

19. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази.

- Розфарбувати малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

20. Гра “Фантазери”

Діти складають твір-фантазію на тему “Мандрівка до казкового палацу”.

21. Ребус

ПШЛ

(підвал)

100ВП

(стовп)

••••• Міні-кейс 18 •••••

Звук [р], [р'], буква Р, р.

Додавання і віднімання в межах 10.

Таблиця віднімання числа 4 (с. 23)

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: рік, рік, **пiк**, рік, рік;

рис, рис, рис, **лис**, рис;

роса, роса, **коса**, роса;

ромашка, ромашка, ромашка, **комашка**.

– Які слова зайві?

– Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: рука, країна, роки, рак, буряк, рано, терен, ігри тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою. Вона сприяє розвитку фонематичного слуху в дітей.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуками [р] та [р'].

Вранці-раненько сяяли перлинки –
в траві зелененькій росяні краплинки.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Впіймай м'який приголосний звук”

Діти оплесками “ловлять” слово з м'яким приголосним звуком [р'].

Наприклад: Марія, рис, буряк, рама, рік, річка, лікаря, сторінка, рибка, зрізав, раки.

– Чи були зайві слова?

– Скільки їх?

– Чому вони зайві?

– Назвіть їх.

5. Гра “Спіймай м'яч”

Виставити на дошці картку з літерою Р. Учитель називає голосний звук, а учень, якому кидають м'ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [р].

6. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуком [р], що є назвами предметів (дерево, корабель, верблюд, комар, зірка, троянда, гарбуз тощо).

- Дібрати слова зі звуком [р], що є назвами ознак (чарівний, червоний, рівний, гарячий, добрий, радісний, коричневий).

- Що зображено на малюнку під віршиком?

- Скільки краплинок роси зображено на малюнку?

(С. 23)

- Що ми знаємо про число 7? (*Непарне, попереднє до нього число 6, а наступне – 8.*)

- Розфарбувати малюнок.

7. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє. Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

Група слів для гри – це слова з буквою Р, р.

8. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [р] [и] [с] – рис;

[к] [р] [а] [п] [л'] [а] – крапля;

[р] [о] [м] [а] [ш] [к] [а] – ромашка.

Діти лічать звуки у словах.

9. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: раки – [р] [а] [к] [и];

радіти – [р] [а] [д'] [і] [т] [и];

річка – [р'] [і] [ч] [к] [а].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

10. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

рис	=●---●
країна	=●—
ріпка	---●=●—●
рік	—●—

11. Анаграми

ремо (море) манРо (Роман)

пакру (крупа) рукарпе (перукар).

– Скільки букв у кожному слові?

12. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: рис – ис + ук + а = ... (*рука*);

роки – ки + сам – м = ... (*роса*);

ко + рок – к + ва = ... (*корова*).

13. Скоромовка

○ Радо грати діворі Гомінлива дівтора
у широкому дворі. на весь двір кричить: “Ура!”

14. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Я на сонце дуже схожа –
золотиста, ніжна, гожа.
Рано-вранці розквітаю.
Відгадати вам неважко,
що за квітка я?

(*Ромашка*)

Хутко стрибне на папір,
і, хоч вір, а хоч не вір,
враз напише нове слово.
Ось і рішення готове!
Вправно пише у руці,
бачать всі старання ці.

(*Ручка*)

Що це за будинок
ходить без доріжки.

Схожий він на колобок,
а під дахом – ріжки?
(Равлик)

Порівняти, в якому слові найбільше звуків. На скільки?

15. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати у зошиті в порожні клітинки у вірші пропущені літери *P, p*. Полічити всі вставлені букви.

– У яких рядочках їх кількість однакова?

– Що то за “перлинки сяяли в травичці”?

16. Гра “Хованки”

Розфарбувати у зошиті елементи малюнка, на яких написана буква *P, p* (колір добирають самостійно).

Цікавинки про ракету

Шлях ракети і супутників до незвіданої далечини космосу починається... на папері. Саме за допомогою креслень конструктори та інженери розповідають, якою буде ракета, як її треба обладнати, як зробити перебування в ракеті для космонавтів безпечним і комфортним.

Створювати ракети конструкторам та інженерам допомагають науковці й фахівці з різних галузей: лікарі, біологи, технологи, хіміки, математики та інші. Потім на заводі її будують і випробовують. Коли всі випробування ракети проведені, її доправляють на космодром (аеропорт для ракет). Ракета злітає вертикально вгору, в такому положенні її підтримують спеціальні опори, схожі на драбинки. Під час злету, коли ракета поступово відривається від землі, опори розходяться в сторони, що дає ракеті змогу вільно злетіти.

Щоб злетіти, ракета має подолати силу земного тяжіння (ця сила допомагає нам триматися на поверхні Землі, завдяки цій силі всі предмети падають на Землю, а не літають навколо неї). Тож ракета злітає дуже швидко, потужні двигуни розганяють її до величезної швидкості. З такою швидкістю не може рухатися жоден автомобіль, навіть найшвидші літаки летять повільніше.

Останні приготування, перевірка роботи всіх систем... Екіпаж займає свої місця... П'ять, чотири, три, два, один! Пуск!

17. Задачі

☞ В аеропорту стояло 10 літаків. Чотири літаки полетіло. Скільки літаків залишилося в аеропорту?

☞ Іванко намалював 9 ракет, а Дмитрик – на 4 менше. Скільки ракет намалював Дмитрик?

☞ У Віті було 8 моделей літаків, а в Андрійка – 4. На скільки більше літаків було у Віті, ніж в Андрійка?

18. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблицю віднімання числа 4.

Діти “ланцюжком” зачитують вирази.

Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні (учень) кажуть увесь вираз.

19. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази.

- Розфарбувати у зошиті малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

20. Гра “Фантазери”

Діти складають твір-опис на тему “Моя подруга” або “Мій друг”.

21. Ребуси

(комар)

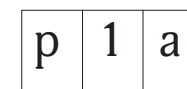
(смородина)

(фара)

(ворона)

(родина)

Звук [т], [т'], буква Т, т.
Додавання і віднімання в межах 10.
Таблиця додавання числа 5 (с. 24)

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: тиша, тиша, **миша**, тиша, тиша;
табун, табун, табун, **кавун**, табун;
тінь, тінь, **лінь**, тінь;
твій, твій, твій, **мій**, твій.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: танок, потяг, туман, сторож, тінь, трактор, сто, терен, салат, трава тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуками [т] і [т'].

Хто там стукав по тополі? – Тільки підійти хотів –
зацікавило це Толю. дятел з гілки полетів.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Впіймай м'який приголосний звук”

Діти оплесками “ловлять” слово з м'яким приголосним звуком [т'].

Наприклад: тісто, **тин**, тінь, тюль, **танець**, тітка, тюльпан, **тиждень**, тюлень, п'ять, тікати, **тигр**.

- Чи були зайві слова?
- Скільки їх?
- Чому вони зайві?
- Назвіть їх.

5. Гра “Спіймай м'яч”

Виставити на дошці картку з літерою Т.

Учитель називає голосний звук, а учень, якому кидають м'ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [т].

6. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуком [т], що є назвами дій (танцювати, ходити, співати, читати, писати, робити, малювати, тощо).
- Дібрати слова-“родичі” до слова *тепло* (тепленський, теплиця, потепліло, теплохід, тепловоз, теплолюбний, теплота, теплопровідний тощо).
- Яка пташка зображена у зрошиті на малюнку? (С. 24)
- Як називають дятла? (*Санітар, лікар дерев.*)
- Що ви знаєте про нього?
- Розфарбуйте відповідний малюнок у зошиті.

7. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

Група слів для гри – це слова з буквою Т, т.

8. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [т] [и] [г] [р] – тигр;

[т] [е] [н'] [і] [с] – теніс;

[т] [а] [н] [е] [ц'] – танець.

Діти лічать звуки у словах.

9. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: тінь – [т'] [і] [н'];

тополя – [т] [о] [п] [о] [л'] [а];

травень – [т] [р] [а] [в] [е] [н'].

Діти лічать звуки у словах.

10. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

твір	—●—
тин	—=●—
тепло	=●—●
тіло	—●—●

11. Анаграми

нокта (танок), ністе (теніс),
ренте (терен), ляпото (тополя).

– По скільки букв у кожному слові?

12. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: кава – ава + и + т = ... (*кит*);

спи – пи + тіло – ло + л = ... (*стіл*);

тема – ма + ре + н = ... (*терен*);

кіт – іт + от + ик = ... (*котик*).

– Яке слово зайве?

– Чому? (*Зайве слово – стіл, тому що це предмет, зроблений руками людей.*)

13. Скоромовка

○ Тетерук проха тетерку:
– Кидай просо, бери тертку.

А тетерка: – Не хитри!

Сам бруньки на тертці три!

– Та я стер, тетерко, три,
та ще тричі по три, тепер ти потри.

14. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Уночі понад водою
білий дим пливе рікою.
Тільки сонечко засяє –
білий дим кудись тікає.

(*Туман*)

Є у нас в квартирі
чарівне вікно,
що відбувається в світі,
покаже нам воно.

(*Телевізор*)

Без мови говорять,
без вух чує.

(*Телефон*)

На землі бачиш,
а з землі не піднімеш.

(*Тінь*)

Порівняти, в якому слові найбільше звуків. На скільки?

15. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *T, t*.

Полічити вставлені букви.

– У якій стрічці їх найменше?

– У якій стрічці найбільше?

– Як звали хлопчика?

– Що його зацікавило?

Розфарбувати малюнок у зошиті.

16. Гра “Хованки”

Розфарбувати елементи малюнка, на яких написана буква *T, t* (колір добирають самостійно).

Цікавинки про телефон

Історія появи телефону починалася з ідеї, яку запропонував французький інженер-механік і за сумісництвом віце-спікер столичного телеграфу Шарль Бурсель. Принцип дії свого телефону (до речі, саме Бурсель уперше вжив це слово) інженер описав у 1854 році, але так і не здійснив його на практиці.

Потім в 1860 році в США італійський іммігрант Антоніо Мелуччі розробив пристрій, здатний передавати звуки по дротах. Свій винахід він назвав "Telectrophon", запатентувавши його в 1871 році.

Олександр Белл у 1875 році зміг розробити досконаліший пристрій з якісною передачею звуку. У 1876 році Белл отримав патент на свій винахід, який назвав "говорить телеграф". Апарат Белла був трубкою, яка передавала і приймала звуки. Телефон Белла став першим телефоном з якісним звуком. Він міг передавати людську мову на відстань до 500 метрів.

17. Задачі

- ☞ На столі лежало 5 олівців. Оксанка поклала ще 5. Скільки олівців стало на столі?
- ☞ Сергійко з'їв 2 сливи, а Богданчик – на 5 більше. Скільки слив з'їв Богданчик?
- ☞ Марійка зірвала 4 грушки, а Іванко – 5. Скільки грушок діти зірвали разом?

18. Гра "Підказка від Андрійка"

Повторити таблицю додавання числа 5.

Діти "ланцюжком" зачитують вирази.

Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні кажуть увесь вираз.

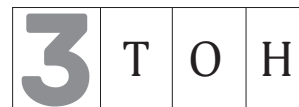
19. Гра "Цікава математика"

- Обчислити вирази.
- Розфарбувати малюнок у зошиті, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

20. Гра "Фантазери"

Діти складають власний твір-фантазію на тему "Тваринка моєї мрії".

21. Ребус

(тритон)

(тигр)

(вата)

••••• Міні-кейс 20 •••••

Звук [д], [д'], буква Д, д.

Додавання і віднімання в межах 10.

Таблиця віднімання числа 5 (с. 25)

1. Гра "Уважні вушка"

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: дар, дар, **пар**, дар, дар;
два, два, два, **три**, два;
день, день, **пень**, день;
доля, доля, доля, **воля**, доля.

– Які слова зайві?

– Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра "Спільний звук"

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: дошка, дорога, назад, дуб, верблюд, дім, двір, друг, два тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою.

Гра сприяє розвитку фонематичного слуху в дітей.

3. Гра “Впиймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чуять слово зі звуками [д] і [д’].

Де дідусь дубок саджав, – Дайте я допоможу,
там Данилко походжав. теж дубочка посаджу!

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Впиймай м’який приголосний звук”

Діти оплесками “ловлять” слово з м’яким приголосним звуком [д’].

Наприклад: дим, дякую, дорога, дім, діжка, Поділля, ділити, дарунок, дівчина, радіо, дерево.

– Чи були зайві слова?

– Скільки їх?

– Чому вони зайві?

– Назвіть їх.

5. Гра “Спиймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою Д. Учитель називає голосний звук, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [д].

6. Гра “Добери слово”

- дібрати слова зі звуком [д], що є назвами ознак предметів (добрий, довірливий, довгий, надійний, дерев’яний, життєрадісний, молодий тощо);

- дібрати слова зі звуком [д], що є “родичами” слова *добро* (добрий, добренький, добрішати, доброта, добробут, доброзичливий, добродійний).

– Що зображено на малюнку під буквою Д, д?

– Скільки днів? (С. 25)

– Пригадаймо, що ми знаємо про число 1. (*Непарне, попереднє до нього число 0, а наступне – 2.*)

– Розфарбуйте відповідний малюнок у зошиті.

7. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

Група слів для гри – це слова з буквою Д, д.

8. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [д] [и] [м] – дим;

[д’] [а] [ж] [у] [йу] – дякую;

[д’] [і] [в] [ч] [и] [н] [а] – дівчина.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

9. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: диво – [д] [и] [в] [о];

радіти – [р] [а] [д’] [і] [т] [и];

дерево – [д] [е] [р] [е] [в] [о].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

10. Гра “Знайди пару”

Діти мають з’єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

дім	==●---●	діжка	--●---●●
дивина	==●-	сади	--●-●

11. Анаграми

ледако (далеко) ванди (диван)

руданок (дарунок) водере (дерево)

– По скільки букв у кожному слові?

12. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: димок – ок + ар = ... (*димар*);
диск – ис + тин – н + на = ... (*дитина*);
дари – и + уа – а + нок = ... (*дарунок*).

13. Скоромовка

- – Одуде, Одуде,
а де дім твій буде?
– У саду на дубі
буде, дітки любі!

14. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Він скрізь: у полі і в саду,
а в дім не попаде,
і я тоді лиш з дому йду,
коли вже він не йде.
(*Дощ*)

Хто завжди правду каже?
Який є, таким покаже,
і без слів про все розкаже.
На нього дивишся, а себе бачиш.
(*Дзеркало*)

Щоб мені кудись дійти,
треба всю її пройти.
Бере початок від порога
далека чи близька... (*дорога*).

На одній нозі танцюю,
зовсім я не байдикую.
Ти мене лиш накрути –
та в таночок знов пусти.
(*Дзига*)

Порівняти, в якому слові найбільше звуків. На скільки?
Полічити звуки у словах-відгадках.

15. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери Д, д.

– У якій стрічці вписали найбільшу кількість букв?

- У яких стрічках їх однакова кількість?
- Як звати хлопчика?
- Що він хотів зробити?

16. Гра “Хованки”

Розфарбувати елементи малюнка, на яких написана буква Д, д (колір добирають самостійно).

Цікавинки про будинки

Деякі люди живуть під землею, тому що тільки там можна врятуватися від виснажливої літньої спеки. У Єгипті нема будинків із дахами, оскільки дощі там майже не йдуть. У болотистій місцевості на півдні Іраку люди споруджують будинки зі стебел річкового очерету. В Африці й досі споруджують будинки з глини, яку для міцності змішують із соломомою. Стіни у сучасних хмароссягах роблять зі скла та пластмасових панелей з тонкими перемичками з каменю та бетону. Людям, які мешкають у хмароссягах, часто доводиться телефонувати вниз, щоб дізнатися стан погоди.

17. Задачі

- ☞ Спочатку на будівельному майданчику було 10 будівельників. Потім 5 працівників пішло відпочити. Скільки будівельників залишилося на майданчику?
- ☞ Іванко побудував 6 будинків із конструктора, а Сашко – на 5 менше. Скільки будинків побудував Сашко?
- ☞ Галинка намалювала дев’ятиповерховий будинок, а Надійка – п’ятиповерховий. На скільки більше поверхів було в будинку Галинки, ніж у Надійки?

18. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблицю віднімання числа 5.

Діти “ланцюжком” зачитують вирази.

Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні (учень) кажуть увесь вираз.

19. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази.
- Розфарбувати малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

20. Гра “Беру слово”

Діти складають власний твір-опис на тему “Як я допомагав(ла) ...” (дідусеві, бабусі, матері, татусеві, сестричці, братику).

21. Ребуси

(колода)

(задача)

(дрова)

••••• Міні-кейс 21 •••••

Звук [з], [з’], буква З, з.

Додавання і віднімання в межах 10.

Таблиця додавання числа числа 6 (с. 26)

1. Гра “Уважні вушка-2”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: слива, слива, **злива**, слива, слива;
стук, стук, стук, **звук**, стук;
вийти, вийти, **зайти**, вийти;
сірка, сірка, **зірка**, сірка, сірка.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у цих словах?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: зима, мороз, звук, звір, низина, Ліза, Зіна, задача, їзда, зерно тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуками [з] і [з’].

Замела зима сніжком
ліс і поле за селом.
Зимно зайчику самому,
заберу його додому.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Впіймай м’який приголосний звук”

Діти оплесками “ловлять” слово з м’яким приголосним звуком [з’].

Наприклад: Зіна, зима, зірка, зяблик, **зубр**, зілля, зіниця, **зелений**, зійти, **засць**.

- Чи були зайві слова?
- Скільки їх?
- Чому вони зайві?
- Назвіть їх.

5. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою З.

Учитель називає голосний звук, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [з].

6. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуком [з], що є “родичами” слова *земля* (, земляк, земляний, надземний, підземний, землетрус, землеробство, землевласник, земноводний тощо).

- Дібрати слова зі звуком [з], що стоїть на початку слова (злива, зелений, заходить, зілля, збирати, завтра, завод, завірюха, зимно тощо).
- Хто зображений на малюнку під буквою З, з? (С. 26)
- Який він? Опишіть його.
- Розфарбуйте малюнок у зошиті.

7. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.
Група слів для гри – це слова з буквою З, з.

8. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [з] [и] [м] [а] – зима;
[з'] [і] [р] [к] [а] – зірка;
[з] [а] [йе] [ц'] – заєць.

Разом із педагогом лічать звуки у словах.

9. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають його на звуки.

Наприклад: зорі – [з] [о] [р'] [і];
низина – [н] [и] [з] [и] [н] [а];
зяблик – [з'] [а] [б] [л] [и] [к].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

10. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

золото	=●—●
зіна	—●—●—●
звір	—=●—
корзина	—●—●—●

11. Анаграми

ниса (сани)	васли (слива)
васла (слава)	нисло (слони)
- По скільки букв у кожному слові?

12. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: зов – в + лото – то + та = ... (золота);
зе + лев – в + на = ... (зелена);
кора – ра + зал – л = ... (коза).

- Яке слово зайве? Чому? (Коза)

13. Скоромовка

- Захар заліз на перелаз.
– Захарку, злізь!
– Захарку, злязь!
Зумів залізти – знай, як злізти.

14. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

В полі, в лісі, навкруги,
скрізь у мене вороги.
Часом лізу я у шкоду,
їм капусту на городах.
(Заєць)

Сіла пташка на дубку,
завела своє: ку-ку!
Стрепенувся їжачок,
і зайці, й козулі:
всіх збудив той голосок –
пісенька... (зозулі).

Порівняти, в якому слові найбільше звуків. На скільки?

15. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери С, с.

- Полічити кількість вставлених букв.
– У яких стрічках однакова кількість?
– Кому стало холодно взимку?
– Що вирішила зробити дівчинка?

16. Гра “Хованки”

Розфарбувати елементи малюнка, на яких написана буква З, з (сірий).

Цікавинки про зайців

У літню спеку зайців від перегріву рятують вуха. Саме ці органи активно виводять тепло з організму. Під час дощу зайці підгинають вуха, щоб у них не потрапляла вода і вони не застудилися. Зайці можуть кілька кілометрів поспіль розвивати швидкість 50 кілометрів на годину, при цьому здійснюючи неабиякі віражі. Можна сказати, що у їхніх лапах справжні пружинки. Зуби у зайців ростуть усе життя. Вони стираються, коли зайці гризуть їжу, але ніколи не припиняють рости. Ці тварини їдять не лише капусту і моркву, а й м'ясо. Для спілкування між родичами зайці використовують свій “барабанний дріб”, який вони вибивають лапками. Живуть зайчихи не більше 9 років, а самці лише 5. Однак були зафіксовані випадки, коли заєць доживав до 13, 5 років.

17. Задачі

- 🏠 Мама дала кроликам 3 морквинки, а потім ще 6. Скільки всього морквинок дала мама кроликам?
🏠 Іванко намалював 2 зайчики, а Валя – на 6 більше. Скільки зайчиків намалювала Валя?
🏠 Микола і Марійка вирішили піти до лісу. Микола взяв 4 морквинки для зайчиків, а Марійка – 6. Скільки всього морквинок взяли діти зайчикам?

18. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблицю додавання числа 6.
Діти “ланцюжком” зачитують вирази.

Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні (учень) кажуть увесь вираз.

19. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази.
- Розфарбувати відповідний малюнок у зошиті, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

20. Гра “Фантазери”

Діти складають власний твір-опис на тему “Іграшка моєї мрії”.

21. Ребус

З
ННЯ

(знання)

(взимку)

••••• Міні-кейс 22 •••••

Буква ь (“знак м’якшення”).

Додавання і віднімання в межах 10.

Таблиця віднімання числа числа 6 (с. 27)

1. Гра “Впіймай м’який приголосний звук”

Діти оплесками “ловлять” склад із м’яким приголосним звуком.

Наприклад: ньо, льо, ко, сьо, рьо, по, тьо, дьо, до, зьо, мо.

- Чи були зайві склади?

- Скільки їх?
- Чому вони зайві?
- Назвіть їх.

2. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою ь.

Учитель називає твердий приголосний звук, а учень, якому кидають м’ячик, має вимовити цей приголосний, пом’якшивши його м’яким знаком.

Наприклад: н – нь; л – ль; з – зь; р – рь; с – сь; т – ть; д – дь.

3. Гра “Спіймай слово з м’яким знаком”

Учитель називає слова, діти оплеском у долоні “ловлять” слова з ь. (*Лан, сіль, пальто, пальма, лун, лань, ки-сіль, лебідь, дядько, сад, сядь тощо.*)

4. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова, що означають назви диких тварин, зі знаком м’якшення у кінці (лань, лось, окунь, олень, ведмідь, лебідь, журавель, карась, заєць тощо).
- Дібрати ті слова, які відповідають на питання *що?* і мають у кінці знак м’якшення (сіль, біль, кисіль, нуль, день, портфель, осінь, жовтень, тінь, лінь тощо).

– Що зображено на малюнку під знаком м’якшення?
(С. 27)

- Скільки їх?
- Що ми знаємо про число 9? (*Непарне, попереднє до нього 8, а наступне – 10.*)
- Розфарбуйте відповідний малюнок у зошиті.

5. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок.

Хвіст куценський, довгі вуха,
має в шафі два кожухи.

Влітку одягає сірий,
ну а взимку – теплий білий.

(*Заєць*)

В чистім полі він росте
на високих ніжках,
в зелених панчішках,
квіточки блакитні,
оченьки привітні.

(*Льон*)

Срібну скибку кавуна
видно уночі з вікна.

(*Місяць*)

Порівняти, в якому слові найбільше звуків. На скільки?

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.

Група слів для гри – це слова зі знаком м’якшення.

7. Гра “Знайди пару”

Діти мають з’єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

день = ● — — ●
польовий — ● ● ● =
кисіль — ● ● ● — ● =
олень ● — ● =

– Яке слово зайве? Чому? (*“Польовий” – називає ознаку предмета.*)

8. Анаграми

льсі (сіль) раська (карась)
дьяко (дядько) тольпа (пальто).

– По скільки букв у кожному слові?

9. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: кут – т + льон – он + ка = ... (кулька);
кілька – ка + цедра – дра = ... (кільце);
пава – ва + ль + мак – к = ... (пальма).

10. Гра “Дід Буквоїд” (с. 27)

У лісі ранен ко
збирали опен ки
дідус і Васил ко
і клали в корзинку.

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені знаки м’якшення.

- У якій стрічці вписали найбільшу кількість букв?
 - У яких стрічках їх однакова кількість?
 - Як звати хлопчика?
 - Які гриби вони збирали у лісі?
- Вивчити віршик напам’ять.

11. Гра “Хованки”

Розфарбувати елементи малюнка, на яких написаний знак м’якшення (колір добирають самостійно).

12. Задачі

- ☞ Біля пеньочка росло 10 грибочків. Сашко зрізав 6. Скільки грибочків залишилося рости біля пеньочка?
- ☞ Іванко впіймав 8 окунів, а Сергійко – на 6 менше. Скільки окунів упіймав Сергійко?
- ☞ Галинка намалювала 9 опеньків, а Марійка – 6. На скільки менше грибочків намалювала Марійка, ніж Галинка?

13. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблицю віднімання числа 6.
Діти “ланцюжком” зачитують вирази.
Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.
Учитель називає відповідь, а учні (учень) кажуть увесь вираз.

14. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази.
- Розфарбувати малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору

15. Гра “Фантазери”

Діти складають власний твір-опис на тему “Лісовий будиночок”.

16. Ребуси

К ” СЬ
(карась)

••••• Міні-кейс 23 •••••

Звук [б], буква Б, б.

**Додавання і віднімання в межах 10.
Таблиця додавання числа 7 (с. 28)**

1. Гра “Уважні вушка-2”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: лава, лава, булава, лава, лава;
скачу, скачу, скачу, скачу, бачу;
мати, мати, брати, мати;
село, село, село, було, село.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у цих словах?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: бук, дуб, банан, барабан, бур'ян, борсук, буряк, бабуся, таблиця тощо.

3. Гра “Впиймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чувають слово зі звуком [б].

Друга буква – буква “Бе”.

Кожен букву цю знайде
у словах: “буквар”, “бур'ян”,
навіть в слові “барабан”.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Спіймай м'яч”

Виставити на дошці картку з літерою Б.

Учитель називає голосний звук, а учень, якому кидають м'ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [б].

5. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуком [б], що стоять на початку слова (береза, банан, бурулька, баклажан, батько, бік, борщ тощо).
- Назвати слова, в яких зустрічаються дві букви б (бабуся, барабан, барбарис, бейсбол, бібліотека, боротьба тощо).
- Назвати слово, у якому буква б зустрічається і на початку слова, і в кінці (біб).
- Скільки бананів зображено на малюнку під буквою Б, б?
- Розфарбуйте банан, який знаходиться між першим і третім. (*Другий*)

Пояснити значення незрозумілих слів.

6. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.
Наприклад: [б] [у] [к] – бук;

[б] [е] [р] [е] [г] – берег;

[б] [а] [б] [у] [с'] [а] – бабуся.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

7. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: брат – [б] [р] [а] [т];

білка – [б'] [і] [л] [к] [а];

бобер – [б] [о] [б] [е] [р].

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

бук	=●—●—	батьки	—●=—●
любов	—●—●—	бамбук	—●—

9. Анаграми

бусяба (бабуся) ноквібар (барвінок)

скбли (блиск) кабіл (білка)

– По скільки букв у кожному слові?

10. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: баба – ба + ть + ко = ... (*батько*);

банк – к + дим – им + ура = ... (*бандура*);

бак – к + бук – к + ся = ... (*бабуся*).

11. Скоромовка

- Бабин біб розцвів у дощ –
буде бабі біб у борщ.

12. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Маю плаття золотеньке,
гнучкі, ніжні віти.

Кору білу, стан тоненький.
Як я звуся, діти?

(Береза)

Як навколо об'їси –
серединки не проси.
Ми такі гостинці:
дірка в серединці.

(Бублики)

Щось у небі синім – блим!
Розкотився в небі грім
та гуркоче вдалині.
Що за дивні ці вогні?

(Блискавка)

Цвіте синьо, лист зелений
квітник прикрашає,
хоч мороз усе побив –
його не займає.

(Барвінок)

Порівняти, в якому слові найбільше звуків. На скільки?

13. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.
Група слів для гри – це слова з буквою **Б, б**.

14. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у зошиті пропущені літери **Б, б**.

Полічити кількість вставлених букв. У якій стрічці їх найбільше?

Назвати слово, в яке вписали дві букви **Б, б**.

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати елементи малюнка у зошиті, на яких написана буква **Б, б** (колір дібрати самостійно).

ЦІКАВИНКИ ПРО БЕГЕМОТІВ

Бегемоти (або гіпопотами) живуть тільки в Африці. Назва (Hippopotamidae) походить від грецьких слів “hippos” – кінь і “potamos” – річка. Бегемот – одна з найбільших наземних тварин, вага якої може досягати 4 тонн. За масою він конкурує з білим носорогом за друге місце (на першому місці – слон). Бегемоти вміють плавати. Більше часу проводять у воді, ніж на суші.

Існує 2 види бегемота: звичайний і карликовий. Незважаючи на свою вагу, бегемот може бігти швидше, ніж людина. Ноги у бегемота такі короткі, що черево майже торкається землі. Ніздрі, очі та вуха бегемота розташовані таким чином, що він може дихати, дивитися і чути, при цьому майже повністю будучи під водою. Вони живуть до 40 років. Живляться рослинами. Бегемот може задовольнитися і випаленою сонцем травою; може з'їсти за день до 70 кг корму, але в середньому приблизно це кілограмів 40 (1,1–1,3 % від ваги). Бегемоти можуть перебувати під водою більше двох хвилин, швидкість пересування по дну – до 13 км/год.

16. Задчі

- ☞ Маса одного бегемота – 3 т, а другого – 7 т. Яка маса обох бегемотів разом?
- ☞ Маленький гіпопотамчик на сніданок з'їв спочатку 2 кг травички, а потім – ще 7 кг. Скільки всього кілограмів трави з'їв маленький гіпопотамчик на сніданок?
- ☞ Перший бегемотик з'їв 7 кг соковитих рослин, а другий – на 1 кг більше. Скільки рослин з'їв другий бегемотик?

17. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблицю додавання числа 7.
Діти “ланцюжком” зачитують вирази.

Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

18. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази на малюнку в зошиті.
- Розфарбувати малюнок у зошиті, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

19. Гра “Фантазери”

Діти складають розповідь за малюнком у зошиті “Веселий барабан”.

20. Ребуси

••••• Міні-кейс 24 •••••

Звук [г], буква Г, г.

Додавання і віднімання в межах 10.

Таблиця віднімання числа 7 (с. 29)

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: гук, гук, **стук**, гук, гук;
гора, **кора**, гора, гора, гора;
груша, груша, груша, **суша**, груша;
гравець, гравець, **кравець**, гравець.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: гриб, город, угорі, вагон, наголос, другий, гай, ігри тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком та буквою.

Гра сприяє розвитку фонематичного слуху в дітей.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [г].

Галя гуси пасла в лузі, Голосно галасували,
голосисті були гуси. Галі гратись заважали.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою Г. Учитель називає голосний звук, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [г].

5. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуком [г], що є назвами предметів і відповідають на питання *що?* (гриб, гачок, гніздо, гречка, мигдаль, горіх, гарбуз тощо).
- Дібрати слова зі звуком [р], що є назвами ознак (гарний, грушевий, грузинський, гончарний, головний, геометрична, грізний тощо).
- Що зображено на малюнку під буквою Г, г?
- Скільки гусочок зображено на малюнку? (С. 29)
- Скільки буде, якщо 2 збільшити на 7?
- Що ми знаємо про число 9? (*Непарне, попереднє до нього число 8, а наступне – 10.*)
- Розфарбуйте малюнок у зошиті.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має

повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє.

Гру можна проводити окремо для кожного ряду.
Група слів для гри – це слова з буквою Г, г.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [г] [р] [и] [б] – гриб;

[г] [о] [р'] [і] [х] – горіх;

[г] [р] [а] [в] [е] [ц'] – гравець.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають його на звуки.

Наприклад: гра – [г] [р] [а];

город – [г] [о] [р] [о] [д];

горобець – [г] [о] [р] [о] [б] [е] [ц].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

гуска	●=●--●--
гриб	=●--●●
гірка	--●--
огірок	--●--●

10. Анаграми

гра (гра) налиГа (Галина)

тазєга (газета) лубго (голуб)

– Полічіть, скільки букв у кожному слові.

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: гора – ра + роса – са + д = ... (гора);

гнів – в + з + до = ... (гніздо);

я + голуб – луб + дар – р = ... (ягода).

12. Скоромовка

○ – Гуси, гуси, гусенята!

Гусенят багато в Гната.

– Гей, гилля! – їм Гнат гука,
відганяє гусака.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

З небесної діжки
крижані горішки
на землю упали,
шкоди нам завдали.

(Град)

І солодкі, і кисленькі,
і довгасті, і кругленькі,
до вподоби ви мені,
соковиті та смачні.

Знають добре малюки:
мова йде про... (ягідки).

Вміє вишивати, шити,
може гудзики пришити,
та без одягу донині
рукодільниця-кравчиня.

(Голка)

Порівняти, в якому слові найбільше звуків. На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати у зошиті в порожні клітинки у вірші пропущені літери Г, г.

Полічити кількість вставлених букв.

– У яких стрічках їх однакова кількість?

– Як звали дівчинку?

– Що робили гуси?

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати елементи малюнка, на яких написана буква Г, г (колір добирають самостійно).

Цікавинки про гітару

Гітара – це один із найпопулярніших музичних інструментів, грати на якому вміють лише 6,5 % населення планети. Перші прообрази гітари відомі з другого тисячоліття до нашої ери. Майстрів, які виготовляють гітари, називають лют’є. Аж до XVI століття на цьому інструменті грали за допомогою смичка. Медіатори почали використовувати значно пізніше. Брайан Мей (гітарист групи “Queen”) замість нього використовував шестипенсову монету, завдяки якій видобував зі струн гітари скреготливий звук. Перша електрогітара була створена Жоржем Бошамом і Адольфом Рікенбекером у 1931 році. Вона мала металевий корпус.

16. Задачі

- ☞ У магазині було 10 гітар, сім із них продали. Скільки гітар залишилося в магазині?
- ☞ Іванко намалював 9 гітар, а Даринка – на 7 менше. Скільки гітар намалювала Даринка?
- ☞ У Віті було 8 машинок, а в Сергійка – 7. На скільки більше машинок було у Віті, ніж у Сергійка?

17. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблицю віднімання цифри 7.
Діти “ланцюжком” зачитують вирази.
Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні (учень) кажуть увесь вираз.

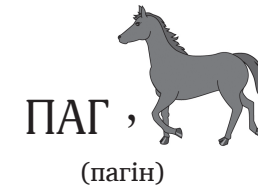
18. Гра “Цікава математика”

- У зошиті на малюнку обчислити вирази.
- Розфарбувати малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

19. Гра “Беру слово”

Діти складають розповідь на тему “Моя улюблена справа”.

20. Ребуси

••••• Міні-кейс 25 •••••

Звук [г], буква Г, г.

Додавання і віднімання в межах 10.

Таблиці додавання і віднімання числа 8 (с. 30)

1. Гра “Уважні вушка-2”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: слава, слава, **ґава**, слава, слава;
ранок, ранок, ранок, ранок, **ґанок**;
куля, **гуля**, куля, куля, куля.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у цих словах?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: дзиґа, гуля, гудзик, ґринджоли, ґелґота-ти, ґанок, аґрус, ґава тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою.

Пояснити значення незрозумілих слів.

3. Гра “Впиймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [г].

Гава гаві розказала,
де вона гусей стрічала:
гелготали вони зранку
у травичці біля ганку.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою Г.

Учитель називає голосний звук. Учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [г].

5. Гра “Добери слово”

– Дібрати слова зі звуком [г] на початку слова (гвалт, гатунок, газда, глей, гречний тощо).

– Хто висить на букві г? (С. 30)

– Розфарбувати малюнок у зошиті.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє або скористатися підказкою вчителя. (Можна використати слова, які були використані у попередніх завданнях.)

Група слів для гри – це слова з буквою Г, г.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [г] [а] [в] [а] – гава;

[а] [г] [р] [у] [с] – агрус;

[г] [у] [л'] [а] – гуля.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: газда – [г] [а] [з] [д] [а];

гречний – [г] [р] [е] [ч] [н] [и] [й];

ганок – [г] [а] [н] [о] [к].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з’єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

гава	—●=●	гуля	—●—●
гвалт	—●—●—	гудзик	—●—●—

– По скільки букв у кожному слові?

10. Анаграми

вага (гава)

дзье (гедзь)

чрено (гречно)

гапротиви (прогавити)

Гречно – ввічливо, чемно.

Прогавити – проминути, прозівати, пропустити.

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: ага – а + руса – а = ... (агрус);

гава – ва + но + к = ... (ганок);

про + га + вись – сь + ти = ... (прогавити).

12. Скоромовка

○ Гава кличе до сніданку

гавенят своїх на ганку.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Кинула шишку на мене зозуля,
в мене на лобі з’явилася... (гуля).

Кавунчики дрібненькі,
смугасті та кисленькі,

у колючки вбралися
і кущиком назвалися.
(Агрис)

Завітайте до крамнички!
Персні, гудзики і стрічки –
пропонує всім оздоби
господиня довгодзьоба.
(Гава)

Порівняти, в якому слові-відгадці найбільше звуків.
На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *Г, г*.

Полічити вставлені букви.

- У якій стрічці їх найменше?
- У яких словах їх однакова кількість?
- У якій стрічці не вставили жодної букви?
- Де гава вранці зустрічала гусей?

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати у зошиті елементи малюнка, на яких написана буква *Г, г* (сірий або чорний).

ЦІКАВИНКИ ПРО ГАВУ

Оперення сірої ворони (гави) скромно вишукане – насичено чорний колір хвоста, крил, голови і вола елегантно поєднується з сизувато-сірою барвою тулуба, декорованого негустими тонкими чорними лініями на боках. Поведінка гави завжди впевнена, з самоповагою і водночас з лукавством. Вважається, що сірі ворони кмітливі, й розумні птахи. Така думка про них склалася не дарма. Спробуйте захопити ворону зненацька. Навряд чи вам вдасться. Навіть коли її увага зайнята їжею, залицанням до своєї пари, сваркою з сусідами, вона завжди миттєво реагує на зміну поведінки перехожих. Дуже не любляють ворони крилатих хижаків. Вгледівши яструба чи сову, вони гамірною зграєю налітають на недругів і женуть якомога далі.

16. Задачі

- ☞ На гілці сиділо 2 гави. Потім прилетіло ще 8. Скільки гав сиділо на гілці?
- ☞ Віка нарахувала 8 гав, а Зіна – на 3 менше. Скільки гав нарахувала Зіна?
- ☞ У Лізи було 10 олівців, а у Наді – 8. На скільки більше олівців було у Лізи, ніж у Наді?

17. Гра “Підказка від Андрійка”

Повторити таблиці додавання та віднімання числа 8.
Діти “ланцюжком” зачитують вирази.

Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні (учень) кажуть увесь вираз.

18. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази у зошиті.
- Розфарбувати малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

19. Гра “Фантазери”

Діти складають власну розповідь на тему “Каченятко і кораблик”.

20. Ребус

(гава)

Звук [й], буква Й, й.

Додавання і віднімання в межах 10.

Таблиці додавання і віднімання числа 9 (с. 31)

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: його, **кого**, його, його, його;
йорж, йорж, **корж**, йорж, йорж;
йота, йота, йота, **нота**, йота.

– Які слова зайві?

– Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: його, гай, йти, чай, йорж, байка, зайти, ймення тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новими звуком і буквою.

Пояснити незрозумілі слова.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [й].

За городом – синій став.
Йосип там йоржа спіймав,
карасика й сома
та й пішов додому.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою Й.

Учитель почергово називає голосні звуки: [а], [е], [у],

[і], а учень, якому кидають м’ячик, має утворити разом з приголосним [й] злиття звуків.

– Пригадаймо, якими буквами на письмі позначають подані злиття звуків: [йа] – я; [йе] – є; [йу] – ю; [йі] – і.

5. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуком [й] на початку слова (йод, йорж, йоржик, йот, йота, йти, ймення тощо).
- Дібрати слова зі звуком [й] у кінці слова (чай, гай, край, червоний, рожевий, рідний тощо).
- Хто зображений під буквою *й*? (С. 31)
- Де стоїть звук [й] у цьому слові?
- Розфарбувати відповідний малюнок у зошиті.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє або скористатися підказкою вчителя. (Можна використати слова, які були використані у попередніх завданнях.)

Група слів для гри – це слова з буквою Й, й.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [г] [а] [й] – гай;
[ч] [а] [й] [о] [к] – чайок;
[л'] [і] [й] [к] [а] – лійка.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: гайка – [г] [а] [й] [к] [а];
сідай – [с'] [і] [д] [а] [й];
чайка – [ч] [а] [й] [к] [а].

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

чайник	—●—●—
йорж	==●—
яма	==●—●
гудзик	==●—

10. Анаграми

сипЙо (Йосип) йгабі (бігай)
нійси (синій) ниройзум (розумний)
– По скільки букв у кожному слові?

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: мама – ма + йти – ти + ка = ... (майка);
сир – р + ніс – с + й = ... (синій);
реве – ве + й + казан – зан = ... (рейка).

12. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок.

Жвавий кравчик із луски
шиє сукні й піджаки.
Мовить лящ: – Кравець блискучий,
тільки надто вже колючий!
(Йорж)

Живе вона в морі синім,
та не тюлень і не морж.
Я підкажу вам – це рибина.
Ну, а звать цю рибу... (йорж).

По полю ходить, жне, косить,
зерно молотить, хліба не просить.
(Комбайн)

Порівняйте, в якому слові більше звуків. На скільки?

13. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери Й, й.

Полічити вставлені букви.

- У якій стрічці їх найбільше?
- У яких стрічках однакова кількість їх?
- У якій стрічці не вставили жодної букви? (Таких стрічок нема.)
- Як звали хлопчика?
- Кого він спіймав?
- Де Йосип спіймав йоржа?

14. Гра “Хованки”

Розфарбувати елементи малюнка, на яких написана буква Й, й (колір вибирають самостійно).

Цікавинки про йоржа

Йорж – невелика рибка, що харчується дрібними організмами – рачками, черв'ячками, молюсками тощо. Водиться він у річках й озерах, і є здобиччю для більших риб.

Тіло йоржа вкрите лускою. Воно складається з голови, тулуба, хвоста і плавників. За допомогою плавників риба повертається у воді і змінює напрямок руху. Кермом для нього слугує хвіст. Очі у йоржів розташовані по обидва боки від голови, причому риба вмє бачити кожним оком окремо: вони бачать відразу і перед собою, і над собою, і позаду, і під собою. Дихають за допомогою зябер. Вони закривають зябра і набирають повний рот води, а потім відкривають зябра і випускають через них воду, “забираючи” з води кисень.

15. Задачі

- ☞ У ставочку Микола спіймав 1 карасика і 9 йоржів. Скільки всього рибин упіймав хлопчик?
- ☞ На гілці сиділо 9 ластівок. Почав накрапати дощик, і всі ластівки полетіли ховатися. Скільки ластівок залишилося на гілці?
- ☞ Марійка намалювала 10 рибок, а Надя – 9. На скільки менше рибок намалювала Надя, ніж Марійка?

16. Гра “Підказки від Андрійка”

Повторити таблиці додавання та віднімання числа 9.
Згадати правило віднімання від числа того самого числа.

Діти “ланцюжком” зачитують вирази.

Один учень зачитує вираз, а решта учнів (або один) кажуть відповідь.

Учитель називає відповідь, а учні (учень) кажуть увесь вираз.

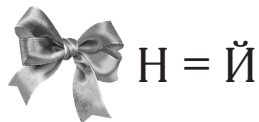
17. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази на малюнку в зошиті.
- Розфарбувати малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

18. Гра “Фантазери”

Діти об’єднуються у групи по 3 учні. Складають діалог за малюнком і розігрують його.

19. Ребус

(байт)

••••• Міні-кейс 27 •••••

Звук [ч], буква Ч, ч.

Додавання і віднімання в межах 10.

Закріплення знань (с. 32)

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: чайка, **гайка**, чайка, чайка, чайка;
чай, чай, **гай**, чай, чай;
час, час, **квас**, час, час;
човен, човен, човен, **повен**, човен.

– Які слова зайві?

– Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: часник, ніч, човен, піч, січень, чайник, речення, сич тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою.

Пояснити незрозумілі слова.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [ч].

Чарівниця чаклувала,
чемних діток частувала
чарівними чорницями
і чаєм з паляницями.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

4. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою Ч.

Учитель почергово називає голосні звуки, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [ч].

5. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуком [ч], які є назвами предметів і відповідають на питання *хто? що?* (число, піч, річ, ключ, павич, чайник, чиж, човен, чоловік, читач тощо).

- Дібрати слова зі звуком [ч], які є ознаками предметів (червоний, чудовий, чарівний, кучерявий, річковий, штучний тощо).

- Дібрати слова зі звуком [ч], які є назвами дій (читати, чистити, відпочивати, чути, звучати, навчати тощо).
- Що зображено під буквою Ч, ч? (С. 31)
- Де стоїть звук [ч] у слові *чорниці*?
- Скільки всього звуків у цьому слові?
- Розфарбувати відповідний малюнок у зошиті.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє або скористатися підказкою вчителя. (Можна використати слова, які траплялися у попередніх завданнях.)

Група слів для гри – це слова з буквою **Ч, ч**.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [ч] [а] [й] – чай;

[ч] [а] [й] [к] [а] – чайка;

[ч] [и] [с] [л] [о] – число.

Діти лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: чайник – [ч] [а] [й] [н] [и] [к];

січка – [с'] [і] [ч] [к] [а];

річка – [р'] [і] [ч] [к] [а].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

чайник – ● – = ●

чоло – ● = – ● –

чапля – ● – – ●

чисто – ● – ●

10. Анаграми

ніЧергів (Чернігів) нікач (нічка)

вертче (четвер) йочак (чайок)

– По скільки букв у кожному слові?

– У яких словах однакова кількість букв?

– У якому слові найбільше букв?

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: число – ло + тин – н + й = ... (чистий);

ріка – ка + че + ч + кавун – вун = ... (річечка);

реве – ве + чекаю – каю + ння = ... (речення).

12. Скоромовка

- В чаплі чорні черевички,
чапля чапа до водички.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок.

Ох і дивна ж ця тваринка!

На собі несе хатинку,

голова, чотири ніжки,

зверху стеля, знизу – ліжко.

(Черепашка)

Навесні зацвіла білим цвітом,

а в жнива – червоним плодом.

(Черешня)

Неначе паровоз, гуде,

шумить, кипить і пара йде,

смачний заварює нам чай.

Хто ж він такий? От відгадай.

(Чайник)

– Порівняйте, в якому слові більше звуків. На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в зошиті в порожні клітинки у вірші пропущені літери Ч, ч.

Полічити вставлені букви.

- У якій стрічці їх найменше?
- У яких рядках однакова кількість їх?
- Чим чарівниця частувала діток?

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати у зошиті елементи малюнка, на яких написана буква Ч, ч (коричневий).

Цікавинки про черепах

Найбільша черепаха – шкіряста. Її панцир у діаметрі може сягати більше 2 метрів. До сухопутних гігантських черепах належить слонова, розмір панцира якої досягає більше 1 метра. Відмінною рисою черепах від інших тварин є їхній панцир. Це справжня броня. Він здатний витримати вагу, що в 200 разів перевищує масу самої рептилії. У разі загрози черепаха втягує голову і кінцівки всередину панцира. Таку броню зможе розбити не кожен хижак. Черепахи є довгожителами – майже всі рептилії живуть понад 100 років. 23 червня 2006 року в австралійському зоопарку померла самка Галапагоської черепахи, на ім'я Гарріет. Приблизний вік довгожительки становив 175 років.

Черепахи здатні плавати зі швидкістю 35 км/год, але на суші вони повільніші й пересуваються зі швидкістю 15 км/год.

Ці тварини здатні затримувати дихання більш ніж на 10 годин.

16. Задачі

- ☞ В акваріумі плавало 9 рибок і 2 черепахи. На скільки більше рибок, ніж черепах, плавало в акваріумі?
- ☞ На гілці сиділо 6 ластівок. До них прилетіло ще 3. Скільки ластівок стало на гілці?

- ☞ Софійка намалювала 4 грибочки, а Віка – на 2 більше. Скільки грибочків намалювала Віка?

17. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази у зошиті на малюнку. Якщо треба, можна скористатися таблицею Піфагора.
- Розфарбувати малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

18. Гра “Відшукай зайчика”

На дошці чи на картці записати слова, що дібрані за відповідною ознакою.

Одне слово не належить до цієї групи. Діти мають прочитати слова, відшукати зайве і пояснити свій вибір.

Ускладнення гри: дібрані слова можуть утворювати кілька груп, і вилучене слово даватиме учням змогу знову і знову відшукувати нову групу слів.

Наприклад:

черепаха	червень
чорниці	червоний
собачка	червоніє
корова	чорний

19. Гра “Беру слово...”

Діти складають розповідь на тему “Мамині помічники”.

20. Ребус

(середа)

(вчора)

Звук [х], буква Х, х.
Додавання і віднімання в межах 10.
Закріплення знань (с. 33)

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: хата, **вата**, хата, хата, хата;
хист, хист, **лист**, хист, хист;
хвоя, хвоя, **соя**, хвоя, хвоя;
хтось, хтось, хтось, **щось**, хтось.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: хвалити, похід, дах, шлях, поверх, хлопець, ховрах, хміль тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою.

Пояснити значення незрозумілих слів.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чуять слово зі звуком [х].

Хто напхав харчів за щоки?
Хто сховався у куток?
Це ж наш хатній, наш хороший,
наш хитрючий ховрашок!

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.
Назвати слова, в яких звук [х] стоїть на початку слова.

- Про кого йдеться у віршику?
- Яким був ховрашок?
- Скільки всього звуків у цьому слові?

4. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою Х. Учитель по чергово називає голосні звуки, а учень, якому кидають м’яч, утворює і називає склад із приголосним звуком [х].

5. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуком [х] на початку слова (хліб, хвіст, хист, храм, характер, хвоя, хамелеон, хвили-на тощо).
- Дібрати слова зі звуком [х], які є ознаками предметів (хлібний, химерний, хвойний, холодний, шаховий, усміхнений, хвилястий тощо).
- Що зображено під буквою Х, х? (с. 33)
- Розфарбувати малюнок у зошиті.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє або скористатися підказкою вчителя. (Можна використати слова, які зустрічалися у попередніх завданнях.)

Група слів для гри – це слова з буквою Х, х.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [х] [а] [т] [а] – хата;
[х] [в] [и] [л'] [а] – хвиля;
[х] [л] [о] [п] [е] [ц'] – хлопець.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: хрін – [х] [р'] [і] [н];
кухар – [к] [у] [х] [а] [р];
хвоя – [х] [в] [о] [йа].

Діти лічать звуки.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

харчі	--●--=●
хліб	--●---●
хустка	--=●-
пухкий	--●---●=

10. Анаграми

ківХар (Харків) лодхо (холод)
тидихо (ходити) ріхго (горіх)

- По скільки букв у кожному слові?
- У яких словах однакова кількість букв?

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: хвиля – ля + лин – н + на = ... (*хвилина*);
хист – ст + три + й = ... (*хитрий*);
гол – л + річка – чка + х = ... (*горіх*).

12. Скоромовка

- Кричав Архип, Архип охрип.
Не треба Архипу кричати до хрипу.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок.

На зеленому – зелений,
на червоному – рудий...
Успіх мав би він шалений
на арені цирковій.
(Хамелеон)

З небокраю, з-за діброви,
вийшли воли чорноброві,
принесли водиці жбан,
полили у полі лан.
(Хмари)

Живим зерном народжений,
живу я на землі.
Щодня рум'яним сонечком
я сходжу на столі.

(Хліб)

- Порівняйте, в якому слові більше звуків. На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери X, x.

- Полічити кількість вставлених букв.
- У якій стрічці їх найменше?
- У яких рядках однакова кількість їх?
- Яким був ховрашок?

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати елементи малюнка, на яких написана буква X, x (колір добирають самостійно).

Цікавинки про хом'яків

Давно всім відомо, що хом'яки доволі поширені на багатьох континентах. Їхні звички схожі на людські. Ці гризуни, як і люди, можуть страждати від депресій, радіти, обурюватися і навіть сваритися між собою. У них поганий зір, вони все бачать у чорно-білих кольорах. Однак у них чудово розвинений слух, нюх і пам'ять.

Хом'ячки добре плавають. Вони можуть набирати повітря в щоки, створюючи повітряну подушку для утримання на воді. Однією з найвідоміших ознак хом'яків є защічні мішки. Зазвичай хом'як, коли їсть, наповнює ці мішки їжею і несе здобич до своєї домівки, де ховає на пізніше.

Хом'яки належать до одного з небагатьох видів тварин, які народжуються вже із зубками. Вони ростуть упродовж усього життя, і якщо хом'як не буде їх стесувати – вони заважатимуть тварині.

16. Задачі

- ☞ Хом'ячок сховав за щічку 4 зернятка, а потім ще 6. Скільки всього зернятот сховав хом'ячок?
- ☞ На гілочці сиділо 8 горобчиків. 5 пташечок полетіло. Скільки горобчиків залишилося на гілочці?
- ☞ Надійка намалювала 7 хом'ячків, а Ліза – на 2 більше. Скільки хом'ячків намалювала Віка?

17. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази у зошиті на малюнку. Якщо треба, скористатися таблицею Піфагора.
- Розфарбувати малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

18. Гра “Відшукай зайчика”

На дошці чи на картці записати слова, які дібрані за відповідною ознакою.

Одне слово не належить до цієї групи. Діти мають прочитати слова, відшукати зайве і пояснити свій вибір.

Ускладнення гри: дібрані слова можуть утворювати кілька груп, і вилучене слово даватиме учням змогу знову і знову відшукувати нову групу слів.

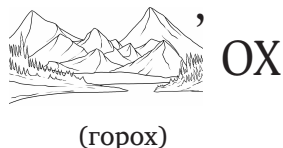
Наприклад:

зорі	зима	зошит
лисиця	весна	ручка
змія	літній	дерево
заєць	осінь	пенал

19. Гра “Фантазери”

Діти складають розповідь на тему “Де я хочу відпочивати влітку”.

20. Ребус

Звук [ж], буква Ж, ж. Додавання і віднімання в межах 10. Закріплення знань (с. 34)

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: жар, жар, жар, **дар**, жар, жар;
жатка, **хатка**, жатка, жатка, жатка;
журавель, журавель, **корабель**, журавель;
жити, жити, жити, **пити**, жити.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: журавлина, жито, подорожній, крижина, мужній, підніжжя, джерело, держава тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою.

Пояснити незрозумілі слова.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [ж].

Жебоніла жабка жабці:
– Журавля зустріла вранці,
походжав журавлик лугом
зі своїм поважним другом.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.
Назвати слова, у яких звук [ж] стоїть на початку слова.

- Між ким відбувається розмова у віршику?
- Кого жабка бачила у лузі?
- Скільки було жабок? журавликів?

4. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою Ж.
Учитель почергово називає голосні звуки, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [ж].

5. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова зі звуком [ж] на початку слова (жовтий, журавель, жаль, жабка, жайворонки, жалюзі, жарт, життя тощо).
- Дібрати слова зі звуком [ж], які є назвами дій предметів (жити, журитися, жовтіти, жибоніти, жартувати, журчати, жувати, жмурити тощо).
- Що зображено на малюнку у зошиті? (С. 34)
- Пояснити значення незрозумілих слів.
- Розфарбувати у зошиті малюнок.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє або скористатися підказкою вчителя. (Можна використати слова, які траплялися у попередніх завданнях.)

Група слів для гри – це слова з буквою Ж, ж.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [ж] [и] [т] [и] – жити;

[ж] [н] [е] [ц] – жнець;

[ж] [у] [р] [а] [в] [е] [л] – журавель.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: вуж – [в] [у] [ж];

жабка – [ж] [а] [б] [к] [а];

мужній – [м] [у] [ж] [н'] [і] [й].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з’єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

лижі	==--●
їжак	--●--●
ложка	--●=●
ніжка	=●--●--

10. Анаграми

налжур (журнал) фаражи (жирфа)

теньжов (жовтень) чокжу (жучок)

– Скільки букв у кожному слові?

– У яких словах однакова кількість букв?

– У якому слові звуків менше, ніж букв?

10. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: жар – р + син – ин + мин = ... (жасмин);

ж + и + торт – рт = ... (жито);

мова – ва + р + жі = ... (моржі).

11. Скоромовка

- Жатка жваво жито жне,
жатку жнець не дожене.

12. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Під лататтям, що на річці,
причаїлися мисливці.

В них зелені козушки,
замість зброї – язика!

(Жабки)

По траві повзла змія.
 Налякався добре я.
 Від гадюки біг чимдуж,
 а то виявився... (вуж).
 У полі жовті промінчата
 шелестять, немов зайчата,
 а вусаті ж їхні віти!
 Що це, друзі? Мабуть, ... (жито).
 – Порівняйте, в якому слові більше звуків. На скільки?

13. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери Ж, ж.

- Полічити кількість вставлених букв.
- У якій стрічці їх найменше?
- У яких рядках однакова кількість їх?
- Про що розповідала жабка жабці?

14. Гра “Хованки”

Розфарбувати у зошиті елементи малюнка, на яких написана буква Ж, ж (колір діти вибирають самостійно).

Цікавинки про жирафа

Жираф – це єдина тварина, яка не позіхає. Як виявилось, у цього ссавця не лише довга шия. Незвичайно довгими є хвіст і язик. Довжина хвоста жирафа у деяких особин досягає 2, 5 метрів. Язик у жирафа унікальний тим, що він чорного кольору, а його довжина близько 50 сантиметрів. Незважаючи на дуже довгу ший, жираф не може дістати до землі. Тому щоб попити води або пощипати травичку, йому доводиться ставати на коліна або широко розставляти ноги. До речі, ноги – це єдиний засіб захисту від хижаків і, як виявилось, доволі ефективний, оскільки єдиною м'ясоїдною твариною, яка рідко, але таки наважується напаси на жирафа, є лев. Велику частину доби, а саме близько 20 годин на день, жираф їсть. На сон ця тварина витрачає максимум годину, так само він полюбляє подрімати близько 5 хвилин, щоб відновити сили, і це він робить стоячи. Жираф дуже полюбляє їсти сиру цибулю.

15. Задачі

- ☞ Вітя намалював 5 пальм, а потім – ще 5. Скільки всього пальм намалював Вітя?
- ☞ Біля дерева стояло 9 жираф. 2 тварини перейшло до іншого дерева. Скільки жираф залишилося біля дерева?
- ☞ У зоопарку було 8 зебр і 4 жирафи. На скільки менше було жираф, ніж зебр?

16. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази. Якщо треба, скористатися таблицею Піфагора.
- Розфарбувати малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

17. Гра “Відшукай зайчика”

На дошці чи на картці записати слова, які дібрані за відповідною ознакою.

Одне слово належить до цієї групи. Діти мають прочитати слова, відшукати зайве і пояснити свій вибір.

Ускладнення гри: дібрані слова можуть утворювати кілька груп, і вилучене слово даватиме учням змогу знову і знову відшукувати нову групу слів.

Наприклад:

засць	зелений	звучить
	лисиця	червоний
	жирф	жовтий
	йорж	червень
		жуче

18. Гра “Фантазери”

Діти складають розповідь за малюнком на тему “Дмитрик і жираф”.

19. Ребус

100	РО	Ж
-----	----	---

(сторож)

С	З	Ж
---	---	---

(стриж)

Звук [ш], буква Ш, ш.
Додавання і віднімання в межах 10.
Закріплення знань (с. 35)

1. Гра “Уважні вушка” – 2

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: папка, папка, папка, шапка, папка, папка;
кашка, шашка, кашка, кашка, кашка;
жар, жар, шар, жар;
шпак, шпак, грак, шпак.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у зайвих словах?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, в яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: шовк, горошок, шафа, йшли, знайшли, дошка, юшка, каша тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою.

Пояснити незрозумілі слова.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [ш].

Шапку, шубку і шалика
наша Саша одягла.

І швидко, як ніколи,
побігла до школи.

Називають “спіймані” слова. Лічать їх.

Назвати слова, у яких звук [ш] стоїть на початку слова.

- Як звали дівчинку?

- Що одягла Саша?
- Куди поспішала дівчинка?

4. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою Ш. Учитель по чергово називає голосні звуки, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [ш].

5. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова-“родичі” до слова *шість* (шестеро, шостий, шестикутник, шестилітній, шістка, шістнадцять, шістдесят тощо).
- Дібрати слова зі звуком [ш] на початку слова (шити, шукати, шлях, шапка, шкіра, шахи, шалик, швидко тощо).
- У яких словах звук [ш] повторюється двічі? (*Шшишка, шашки, шипшина, шершень, шершавий, шашіль тощо.*)
- Що зображено під буквою Ш, ш? (С. 35)
- Що одягнув сніговик?
- Розфарбувати малюнок у зошиті.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє або скористатися підказкою вчителя. (*Можна використати слова, які траплялись у попередніх завданнях.*)

Група слів для гри – це слова з буквою Ш, ш.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [ш] [и] [т] [и] – шити;

[ш] [в] [е] [ц] – швець;

[ш] [к] [о] [л] [а] [р] – школяр.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають його на звуки.

Наприклад: шум – [ш] [у] [м];

шапка – [ш] [а] [п] [к] [а];

шипіти – [ш] [и] [п'] [і] [т] [и].

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

шовк	--●=●--
школа	-●---
школяр	--●-●
кашка	-●---●

10. Анаграми

шитзо (зошит)

пкаша (шапка)

чепоше (шепоче)

ківшпаня (шпаківня)

– По скільки букв у кожному слові?

– У яких словах однакова кількість букв?

– У якому слові найбільше букв?

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: шахи – и + танк – нк + р = ... (*шахтар*);

шок – к + коло – ло + ласка – ска + д = ...

(*шоколад*);

поле – ле + шпак – пак + та = ... (*пошта*).

12. Скоромовка

- Шиє Люба, вишиває,
шубку ляльці дошиває.

Шапку, шарф і шаровари
шити мама допомагає.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

На черешні дім і сцена –
над жердинкою дашок.

Там живе відомий тенор,
він співати вчить пташок.

(*Шпак*)

Квітка пишна, квітка гожа,
на троянду трішки схожа.

На кущах вона зростає.

Хто із вас цю квітку знає?

(*Шипшина*)

Шепчу я веселі сни,

тільки ти скоріш засни.

Всі кладуть мене під вушко,

бо на те я і ... (*подушка*).

– Порівняйте, в якому слові найменше звуків. На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *Ш, ш*.

Полічити кількість вставлених букв.

– У яких стрічках їх найменша кількість?

– У яких рядках однакова кількість їх?

– Переказати віршик своїми словами.

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати елементи малюнка, на яких написана буква *Ш, ш* (колір діти добирають самостійно).

Цікавинки про школу

Слово “школа” походить від грецького слова “сколе”, що означає “дозвілля”. Таких шкіл, які ми звикли бачити зараз, у Стародавній Греції не було. Філософи та їхні учні у вільний час збиралися разом і розмовляли на різні теми.

Школи відвідували лише хлопчики з вільних сімей. Великий грецький філософ Платон був першим учителем, який організував навчання. Місце, де навчав, назвав “академією”. Термін навчання становив 3–4 роки.

Давні школи розташовували на майданчиках, де тренувалися військові або проводилися паради. Майданчики ці називали гімназіями. Пізніше Аристотель назвав свою школу ліцеєм. Цікаво, що в Німеччині школи почали називати гімназіями, у Франції – ліцеями, а шотландські школи називали академіями. Всі ці три назви збереглися до наших днів. Жодна зі шкіл не була схожою на сучасну. Це були місця для дискусій.

Пізніше почали навчати школярів грамоти.

У 1650 році 58-річний єпископ протестантської общини Чеських братів, великий педагог і гуманіст XVII століття Ян Амос Коменський придумав геніальну систему масового “навчання всіх і всьому”. Тобто фактично придумав сучасну школу.

Він уперше погрупував учнів за віком по класах; поділив грамоту на кілька навчальних дисциплін; написав перший підручник; увів такі поняття: “навчальний день”, “урок”, “оцінка”, “вправа”. Встановив єдиний день початку занять – щоб дітей у школу приймати не коли завгодно, а лише раз на рік: “Краще восени... і вести їх цілий рік, нікого вже не приймаючи і не відпускаючи”.

16. Задачі

- ☞ У садку росло 4 яблуні й 3 груші. Скільки всього дерев росло в садку?
- ☞ У магазині продали за день 3 шовкові шалики, а вовняних – на 6 більше. Скільки вовняних шаликів продав у магазині?

- ☞ У коробці 9 олівців: 7 кольорових і кілька простих. Скільки простих олівців у коробці?

17. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази, що в зошиті на малюнку. Якщо є потреба, скористатися таблицею Піфагора.
- Розфарбувати малюнок у зошиті, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

18. Гра “Відшукай зайчика”

На дошці чи на картці записати слова, які дібрані за відповідною ознакою.

Одне слово не належить до цієї групи. Діти мають прочитати слова, відшукати зайве і пояснити свій вибір.

Ускладнення гри: дібрані слова можуть утворювати кілька груп, і вилучене слово даватиме учням змогу знову і знову відшукувати нову групу слів.

Наприклад:

шпак	шипшина
шуліка	горобина
школяр	шимпанзе
чайка	калина

19. Гра “Беру слово ...”

Діти складають розповідь про те, чим вони люблять займатися, про свій улюблений вид спорту.

20. Ребус

ШОК
ТИ

(затишок)

Звук [ц], [ц'] буква Ц, ц.
Додавання і віднімання в межах 10.
Закріплення знань (с. 36)

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: цвях, цвях, цвях, **шлях**, цвях, цвях;
цвіт, цвіт, **квіт**, цвіт, цвіт, цвіт;
ціль, ціль, **сіть**, ціль;
цятка, **латка**, цятка, цятка.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: палац, цвіт, танці, столиця, цегла, цемент, цукерка, ціна, ціль тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою.

Пояснити незрозумілі слова.

3. Гра “Впіймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чуять слово зі звуком [ц].

Цілий кошик полуниць
назбирав Надійці Гриць:
ці червоні полуниці
для маленької сестриці!

- Називають “спіймані” слова. Лічать їх.
Назвати слова, у яких звук [ц] стоїть на початку слова.
- Як звали діток?
 - Що зробив Гриць?
 - А ви піклуєтеся про своїх сестричок і братиків?

4. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою Ц. Учитель по чергово називає голосні звуки, а учень, якому кидають м’яч, утворює і називає склад із приголосним звуком [ц].

5. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова, які починаються звуком [ц] (цибуля, циган, цирк, цілющий, цуценя, цитрус, церква, цяцька тощо).
- Дібрати слова зі звуком [ц], які називають дію (цвісти, цікавити, цінувати, зцілювати, цокотіти, цвірінкати, цвірчати тощо).
- Що зображено у зошиті на малюнку? (С. 36)
- Розфарбувати малюнок.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє або скористатися підказкою вчителя. (Можна використати слова, які траплялися у попередніх завданнях.)

Група слів для гри – це слова з буквою Ц, ц.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [ц'] [в'] [і] [т] – цвіт;

[ш] [в] [е] [ц'] – швець;

[г] [о] [р] [о] [б] [е] [ц'] – горобець.

Діти разом із вихователем лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: цап – [ц] [а] [п];

цілина – [ц'] [і] [л] [и] [н] [а];

столиця – [с] [т] [о] [л] [и] [ц'] [а].

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

цирк	—●—●==●	цибуля	—●—●—●==
палець	—●—	циркуль	—●—●==

10. Анаграми

рафци (цифра) ціяШве (Швеція)
бецьрого (горобець) цітан (танці)

- Скільки букв у кожному слові?
- У яких словах однакова кількість букв?
- У якому слові найбільше букв?

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: кора – а + иц + я = ... (*кориця*);
танк – к + ціна – на = ... (*танці*);
поле – е + и + цятка – тка = ... (*полиця*).

12. Скоромовка

- Цоки-цоки-цок копитця,
це цапок йде до криниці.
Працьовитим цапенятам
принесе водиці тато.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Їде пані в золотім жупані.
Хоч жупан той латка на латці,
та приймають в кожній хатці.
(*Цибуля*)

День і ніч сюрчать у кузні
цокотунчики малі.
Чути в полі, чути в лузі,
як працюють ковалі.
(*Цвіркуни*)

В розмальованій хустині,
солоденька всередині.
Коли нею почастують,
діти тішаться, ласують.

(*Цукерка*)

– Порівняйте, в якому слові найменше звуків. На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери *Ш, ш*.

- Полічити всі вставлені літери;
- У яких рядках однакова кількість їх?
- Прочитати у зошиті вірш.

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати у зошиті елементи малюнка, на яких написана буква *Ц, ц* (діти добирають колір самостійно).

Цікавинки про собак

Собаки – єдині тварини, які можуть розпізнавати наші емоції. Їм достатньо погляду, щоб зрозуміти, радієте ви чи сумуєте. Вони здатні навіть співпереживати людям, відчувачи ті самі емоції, що їхні господарі.

Середньостатистична собака навчається так само легко, як дитина. Вона може вивчити від 200 до 500 слів. Понад те, собака здатна освоїти основи математики, наприклад, навчитися лічити і впорядковувати цифри за зростанням.

Хорти – найшвидші собаки, здатні розганятися до 72 км / год.

Середня температура тіла у собак коливається від 38,3 °С до 39,4 °С.

Люди мають близько 5 млн нюхових рецепторів у носі, а собаки – до 300 мільйонів. Від них не сховаєш кісточку!

Собака Лайка стала першою живою істотою, яка побувала на орбіті Землі. Її політ на Супутнику-2 відбувся в 1957 р.

16. Задачі

- ☞ У дуплі було 10 горішків. Білочка принесла ще 10. Скільки горішків стало у дуплі?
- ☞ На ставку плавало 3 чорні лебеді й 9 білих. На скільки більше було білих лебедів, ніж чорних?
- ☞ Семеро цуценяток гралося на подвір'ї. Двоє побігло їсти. Скільки цуценяток залишилося?

17. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази. Якщо треба, скористайтеся таблицею Піфагора.
- Розфарбувати у зошиті малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

18. Гра “Відшукай зайчика”

На дошці чи на картці записати слова, які дібрані за відповідною ознакою.

Одне слово не належить до цієї групи. Діти мають прочитати слова, відшукати зайве і пояснити свій вибір.

Ускладнення гри: дібрані слова можуть утворювати кілька груп, і вилучене слово даватиме учням змогу знову і знову відшукувати нову групу слів.

Наприклад:

цвіт	цукровий	цибулина
цвіте	цукерниця	малина
цвітемо	цукор	смородина
цвіла	солодкий	цвіркун

19. Гра “Беру слово ...”

Діти колективно складають правила поведінки на воді.

20. Ребус

”””
ЕЦЬ

(заєць)

В=Ц

(концерт)

”””
ИЦЯ

(лисиця)

Буква Щ, щ, позначення нею звукосполучення [шч]. Додавання і віднімання в межах 10. Закріплення знань (с. 36)

1. Гра “Придумай слово”

Учитель називає перший склад, а діти придумують слово, визначають кількість складів.

Наприклад: ща... щастя, щавель, щасливий тощо;
ще... щебет, щеня, щєбінь тощо;
щи... щиглик, щит, щирість тощо;
що... щока, щоденно, щоденник тощо;
щу... щука, щур, щупальце тощо.

2. Гра “Один – багато”

Учитель називає слова, які стоять в однині, показує картку із цифрою, а учні мають утворити і назвати слово-сполучення, узгодивши назване слово з цифрою на картці.

Наприклад: одна щука – сім щук;
одна щітка – чотири щітки;
один хрущ – п'ять хрущів;
один кущик – дев'ять кущиків.

3. Гра “Добери слово”

- Дібрати слова, які починаються буквою Щ, щ (щавель, щороку, щебет, щастить, щосили, щохвилини тощо).
- Дібрати слова із буквою щ у кінці слова (лящ, борщ, хрущ, дощ, хрящ, плющ тощо).
- Кого зображено у зошиті на малюнку під буквою Щ, щ? (С. 37)
- Розфарбувати малюнок у зошиті.

4. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має

повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє або скористатися підказкою вчителя. (Можна використати слова, які траплялися у попередніх завданнях.)

Група слів для гри – це слова з буквою **Щ, щ**.

5. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [л'] [а] [шч] – лящ;

[шч] [а] [в] [е] [л'] – щавель;

[шч] [и] [г] [л] [и] [к] – щиглик.

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

Буква Щ, щ завжди позначає два звуки – [шч]!

6. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: щока – [шч] [о] [к] [а];

дощ – [д] [о] [шч];

щеня – [шч] [е] [н'] [а].

Діти разом із педагогом лічать звуки у словах.

7. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

кущ --●==

борщ --●--

щось --●---

щавель ---●--●==

8. Анаграми

ранцюку (щоранку) стьріщи (щирість)

ківнащиБать (Батьківщина) кашу (щука)

– Скільки букв у кожному слові?

– Скільки звуків?

– Чому кількість звуків і букв у слові різна?

9. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

Наприклад: бочка – чка + рама – ама + щ = ... (борщ);

щит – т + глина – на + к = ... (щиглик);

щось – сь + роки – и + у = ... (щороку).

10. Скоромовка

○ У лузі журавлик

щипав собі щавлик.

Купить йому горщик,

він зварить вам борщик.

11. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

Упіймав Івасик рибу,

а витягнути – мука!

Бо сердита і велика

на гачок зловила... (щука).

Він скрізь: у полі і в саду,

а в дім не попаде.

І я тоді лиш з дому йду,

коли вже він не йде.

(Дощ)

Чистить курточку, штанці,

чобітки і сап'янці...

Дуже працювала тітка.

Здогадались, хто це?

(Щітка)

– Порівняйте, в якому слові найменше звуків. На скільки?

12. Гра “Дід Буквоїд”

овечора асливий иглик

веселу пісню ебетав.

оранку иглика послухать

весь рід оглиний прилітав.

Вписати в порожні клітинки пропущені літери *Щ, щ*.
Полічити всі вставлені букви.
– У яких рядках однакова кількість їх?
Прочитати у зошиті вірш.

13. Гра “Хованки”

Розфарбувати у зошиті елементи малюнка, на яких написана буква *Щ, щ* (зелений).

Цікавинки про щуку

Звичайну щуку вважають найхижішою прісноводною рибою. Її називають акулою прісних вод. Спи́на у неї чорна, боки сірі, а черево біле; плавці червонуваті або бурого кольору. Довжина досягає 2 м, а вага – до 35 кг.

Живе як в озерах, так і в проточній воді, у гірських водоймищах трапляється на висоті до 1500 м. Щука проковтує все, що може схопити: риб, не виключаючи і собі подібних, жаб, птахів, навіть дрібних ссавців. Щуки дуже ненажерливі і ростуть швидко, тому вже на 2-й рік життя, за сприятливих умов, щука може важити 5 кг. Стверджують, що щуки є довгожителлями, і тривалість їхнього життя обчислюється 20–25 роками.

14. Задачі

- ☞ На клумбі розквітло 10 нарцисів і 6 тюльпанів. На скільки більше розцвіло на клумбі нарцисів, ніж тюльпанів?
- ☞ На лузі паслося 8 кізочок. Трьох кізочок Василько погнав додому. Скільки кізочок залишилося на лузі?
- ☞ Мама купила 4 кг яблук і 6 кг груш. Скільки всього кілограмів фруктів купила мама?

15. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази. Якщо треба, скористайтесь таблицею Піфагора.
- Розфарбувати у зошиті малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

16. Гра “Відшукай зайчика”

На дошці чи на картці записати слова, які дібрані за відповідною ознакою.

Одне слово не входить до цієї групи. Діти мають прочитати слова, відшукати зайве і пояснити свій вибір.

Ускладнення гри: дібрані слова можуть утворювати кілька груп, і вилучене слово даватиме учням змогу знову і знову відшукувати нову групу слів.

Наприклад:

щука	кущ	щогодини
щиглик	дощ	завжди
щавель	лящ	щорічно
хрущ	щур	щоденно

17. Гра “Беру слово ...”

Діти розповідають, які у них є домашні тваринки; як вони за ними доглядають.

18. Ребус

••••• Міні-кейс 33 •••••

Звук [ф], буква Ф, ф.

**Додавання і віднімання в межах 10.
Закріплення знань (с. 38)**

1. Гра “Уважні вушка”

Учитель називає ряд однакових слів, одне серед яких відрізняється від решти. Учні уважно слухають і визначають зайве слово.

Наприклад: хмара, хмара, хмара, **фара**, хмара, хмара;
ваза, ваза, **фаза**, ваза, ваза, ваза;
казан, казан, **фазан**, казан;
лото, **фото**, лото, лото.

- Які слова зайві?
- Який перший звук у словах, що повторюються?

2. Гра “Спільний звук”

Учитель називає 8–10 слів, у яких є спільний звук. Учні мають визначити його.

Наприклад: форма, цифра, туфля, фіалка, фермер, офіцер, інформація, факт тощо.

Гру доцільно використовувати для ознайомлення з новим звуком і буквою.

Пояснити незрозумілі слова.

3. Гра “Впиймай звук”

Учитель читає вірш із зошита, а діти плескають у долоні, коли чують слово зі звуком [ф].

Фартушок Софійці
шила мама зранку.
Софійка ж малювала
фарбами фіалку.

- Називають “спіймані” слова. Лічать їх.
Назвати слова, у яких звук [ф] стоїть на початку слова.
- Як звали дівчинку?
 - Що мама шила донечці?
 - Що робила Софійка?

4. Гра “Спіймай м’яч”

Виставити на дошці картку з літерою Ф.

Учитель почергово називає голосні звуки, а учень, якому кидають м’ячик, утворює і називає склад із приголосним звуком [ф].

5. Гра “Добери слово”

- дібрати слова, які є назвами предметів рукотворного світу і починаються звуком [ф] (фартушок, фабрика, факел, фарфор, фільм, флот тощо).

- дібрати слова зі звуком [ф], які називають дію (фотографувати, фарбувати, формувати, фантазувати, фехтувати, футболити тощо).
- Що зображено у зошиті під буквою Ф, ф? (С. 38)
- Скільки фіалок?
- Що ми знаємо про число 3?
- Розфарбувати малюнок.

6. Гра “Снігова куля”

Гра полягає у поступовому формуванні послідовного ланцюжка слів, причому кожен наступний гравець має повторити всі попередні слова зі збереженням їх послідовності й додати до них своє або скористатися підказкою вчителя. (Можна використати слова, які траплялися у попередніх завданнях.)

Група слів для гри – це слова з буквою Ф, ф.

7. Гра “День – ніч”

“Ніч” – діти заплющують очі, а вчитель називає слово по звуках.

“День” – діти розплющують очі й називають усе слово.

Наприклад: [ф] [а] [р] [а] – фара;
[л'] [і] [ф] [т] – ліфт;
[ф] [у] [т] [б] [о] [л] – футбол.

Діти лічать звуки у словах.

8. Гра “Розклади на звуки”

Учитель називає слово, а діти (фронтально, групою, парами чи індивідуально) розкладають слово на звуки.

Наприклад: шафа – [ш] [а] [ф] [а];
футляр – [ф] [у] [т] [л'] [а] [р];
фіалка – [ф'] [і] [а] [л] [к] [а].

Діти разом із педагогом лічать звуки.

9. Гра “Знайди пару”

Діти мають з'єднати слово з відповідною звуковою моделлю.

фокус	—●—●—	фінік	— —●— —●
фікус	==●—●—	фокси	==●==●—

10. Анаграми

- рафци (цифра) фтлі (ліфт)
муфорла (формула) танаф (нафта)
- Скільки букв у кожному слові?
 - У яких словах однакова кількість букв?
 - У якому слові найбільше букв?

11. Гра “Математична читаночка”

Діти мають прочитати слово, попередньо виконавши відповідні математичні дії з буквами чи складами.

- Наприклад:* футляр – ляр + борщ – рщ + л = ... (*футбол*);
форма – ма + ем – м + ль = ... (*форель*);
театр – атр + лев – в + фон = ... (*телефон*).

12. Скоромовка

- Фірма ферму будувала.
Фірмі фарби було мало.

13. Відгадати загадки, зробити звуко-складовий аналіз слів-відгадок

- Гей, качки, мерщій сюди,
що за красень у воді?
Сам рожевий і стрункий,
а погляньте – дзьоб який!
- Га-га-га! – кричить гусак, –
не впізнав себе, дивак!
(*Фламінго*)

Тільки гляне пильним оком,
намалює прямо, збоку –
речі, дерева, малят,
майстер – ... (*фотоапарат*).

Що за струмись-водоспад?
В спеку кожен йому радий;
в нашій парку – гарний, гожий –
веселить він перехожих.
В'ються вгору води потоки,
краплі бризкають нівроку...

Знають Юля та Роман,
ця загадка про... (*фонтан*).

– Порівняйте, в якому слові найменше звуків. На скільки?

14. Гра “Дід Буквоїд” (робота в зошиті)

Вписати в порожні клітинки у вірші пропущені літери Ф, ф.

- Полічити вставлені букви.
- У яких рядках однакова кількість їх?
- Прочитати вірш у зошиті.

15. Гра “Хованки”

Розфарбувати у зошиті елементи малюнка, на яких написана буква Ф, ф (колір діти добирають самостійно).

Цікавинки про фонтан Рошен

Фонтан Рошен – це мультимедійний фонтан, збудований у руслі річки Південний Буг поблизу острова Кемпа (Фестивальний) у Вінниці. Це найбільший в Україні і в Європі плаваючий фонтан. Він входить у десятку найкращих і видовищних фонтанів світу. Його унікальність полягає в так званій “зимувальній технології”, яка дозволяє опустити конструкцію під лід. Задля встановлення фонтану та проведення реконструкції набережної були проведені роботи з розчищення русла річки Південний Буг об'ємом 28 тис. м³ ґрунту.

Використання лазерного проектора з екраном, що ним слугує водно-повітряна суміш, що розподілена по всій довжині фонтану, дозволяє демонструвати на фонтан відео у форматі 3D.

Загальна вартість проекту 37 млн грн. Урочисте відкриття фонтану відбулося 4 вересня 2011 року.

16. Задачі

- ☞ До фонтану прибігло 4 дівчаток, а потім ще 3 хлопчиків. Скільки дітей стало біля фонтану?

☞ На ставку плавало 9 диких качок. 5 качок полетіло. Скільки птахів залишилося плавати?

☞ Наталочка посадила на клумбі 6 фіалок, а Надійка – на 3 більше. Скільки фіалок посадила Надійка?

17. Гра “Цікава математика”

- Обчислити вирази. Якщо треба, скористайтесь таблицею Піфагора.
- Розфарбувати у зошиті малюнок, орієнтуючись на співвідношення числа і кольору.

18. Гра “Відшукай зайчика”

На дошці чи на картці записати слова, які дібрані за відповідною ознакою.

Одне слово не входить до цієї групи. Діти мають прочитати слова, відшукати зайве і пояснити свій вибір.

Ускладнення гри: дібрані слова можуть утворювати кілька груп, і вилучене слово даватиме учням змогу знову і знову відшукувати нову групу слів.

Наприклад:

фарба	фіалки	футбол
фарбувати	флокси	футляр
фарбований	фікус	футболіст
малюнок	фламінго	футбольний

19. Гра “Беру слово ...”

Діти складають розповідь на тему “Світ моїх захоплень”.

20. Ребус

Фі	Та
л	ф
(фінал)	(нафта)

ДЖЕРЕЛА

1. Нетрадиційні уроки в початковій школі / укладач Л. І. Нечволод. — Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2007.
2. Розвивальні ігри, вправи та завдання в початковій школі / упоряд. І. В. Челмакіна. — Харків : Вид. група “Основа”, 2006.
3. Стеценко І. Логіки світу: Розвиток логічного мислення молодших школярів / І. Стеценко. — К. : Ред. загальнопед. газ., 2004.
4. Сходінками творчості. Методичний посібник / автори-упорядники: В. П. Телячук, О. В. Лесіна. — Вінниця, 2006. — 119 с.
5. Тарасенко Г. С. Дивосвіт (уроки естетико-екологічної культури на матеріалах українознавства) / Г. С. Тарасенко. — К. : МПП Центр “Київ”, 1995. — 204 с.
6. Червона книга України : Вони чекають на нашу допомогу!: наук.-попул. вид. / Екологічна група “Печеніги”; упоряд. О. Ю. Шапаренко, С. О. Шапаренко. — Харків : Торсінг, 2002. — 336 с. : іл.
7. Ігри та цікаві вправи з української мови для 1–4 класів / А. Т. Гамалій // Початкова школа. — К., 2001.
8. Цікаві ігри та вправи на уроках української мови. Дидактичний посібник / Т. Ю. Горбунцова. — К. : Початкова школа, 1997.
9. Математичні ігри в 1–4 класах. Навчально-методичний посібник / М. І. Микитинська, Н. Д. Мацько. — Київ, 2004.
10. Максименко А. О. Дивосвіт літер від А до Я. Матеріали до уроків навчання грамоти (читання) А. О. Максименко. — Харків : Вид. група “Основа”, 2011. — 120 с.: іл.

ВИКОРИСТАНІ ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

1. <http://www.studmed.ru/docs/document35957/>
2. <http://metodportal.com/node/34540>
3. <http://dovidka.biz.ua/sontse-tsikavi-fakti/>
4. <http://svitppt.com.ua/ukrainska-mova/rebusi-do-temi-prislivnik.html>
5. <https://www.google.com.ua/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&>
6. http://informaciaforall.blogspot.com/2015_03_27_archive.html
7. <http://dovidka.biz.ua/tsikavi-fakti-pro-begemotiv>
8. <https://www.google.com.ua/search?q=ребуси+на+букву+бе>

9. <http://dovidka.biz.ua/rozpovid-pro-rib/>
10. <http://urok-informatiku.ru/rebusi-z-informatiki-na-ukrayins-kij-movi-z-vidpovidyami/>
11. <http://dovidka.biz.ua/tsikavi-fakti-pro-cherpah>
12. <http://svitppt.com.ua/ukrainska-mova/rebusi0.html>
13. <http://senfil.net/index.php?newsid=49>
14. <http://kinder1.net/zagadki.html>
15. <http://doshkolenok.kiev.ua/veselaya-azbuka/349-abetka-u-zagadkah.html>
16. <http://dovidka.biz.ua/tsikavi-fakti-pro-zhirafa>
17. <https://uk.wikipedia.org/>
18. <http://www.megaznaika.com.ua/lyrics/a-skoromovky-chystomovky/>
19. <http://www.lvivpost.net/suspilstvo/n/22643>
20. <http://korusno-znatu.in.ua/inshe/zagadky/zagadky-pro-misyats-dlya-ditej/>

Навчальне видання

САВЧУК Лариса Валентинівна

ГРАЄМОСЬ І НАВЧАЄМОСЬ

Дидактичний матеріал до зошита
“Навчаємося граючись”

Керівник проекту *Б. Фенюк*
Завідувачка редакції *А. Семенова*
Редакторка *С. Лакоцька*
Літературна редакторка *Т. Мороз*
Технічний редактор *А. Трут*

Підписано до друку 11. 10. 2018 р. Формат 60х84 /16. Ум. друк. арк. 19. Наклад ... пр.

Видавництво “Мандрівець”, 46400, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 18.

Тел. (0352) 52-06-20, тел./факс (0352) 52-43-38.

<http://mandrivets.com>, e-mail: contact@mandrivets.com

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 3650 від 22. 12. 2009 р.

Друк із готових діапозитивів: ПП “Коло”, м. Дрогобич, вул. Бориславська, 8.

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 498 від 20. 06. 2001 р.